

(సత్యము.)

"STAR BRAND" SULPHATE OF AMMONIA.

నక్షత్రపుమార్కు సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా ఎరువులన్నిటిలో సుత్తము మైనది

విశేషముగ నుపయోగపెట్టబడుచున్నది. అందరిచేతను మంచిని సాగదలవచ్చును.

ఓ వ్యవసాయకులా రా!

అమోనియాను సమావేశము చేయుచున్నదా? మీరు ఎప్పుడైన నుపయోగించియుంటారా? వెలపండి చూచి పరీక్షచేసిరి. లాభకరముగాననుభవించు, విశేషముగ కొనబడుచున్నది.

ఎరువులన్నిటికిని రాజైన యాగ్రోఫోస్ ఆఫ్ అమోనియాను, సరి చేయు, పొగాకు, రాగి, పప్పులు, కొన్నలు, రేపలపాకులు, ద్రాక్షతీగలు, నిమ్మపళ్లు, వారింజపళ్లు, ఉల్లిగళ్లు, బంగారూంపలు, పసుపు, అంటి, కొబ్బరిచెట్లకు మొదలైనవాటికి ఉపయోగింపవచ్చును. నీటిలో వేయగానే కరుగును. వెంటనే పైర్లకు వినియోగపడును. చెరువాసన యెంతమాత్రమును లేదు. మతాచారములను వ్యతిరేకమైన వస్తువు యెంతమాత్రమును చేర్చబడలేదు. అంతే గాక, ఇంతకంటే చాకయైన యెరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కపైరుకు ఎంతెంతవేయవలసింది, యేలాగు వేయవలసింది, మొదలైన వివరములను మాకుగాని, యీ క్రింద తెలుపబడిన మాకంపెనీ ప్రచారకలకుగాని, సర్కారు వ్యవసాయపు యిలాకావారికిగాని వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

Table with 3 columns: డిపోజిట్లములు, విలాసములు, ప్రచారములు. Rows include బెజవాడ, తెనాలి, చినగంజాము, నెల్లూరు, కొడవలూరు, సాయుడుచేటి, కొంజూరు, కందుకూరు, పెంజల్లి.

80 పానుల తూకముగల 'నక్షత్రపు' మార్కుగల సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాబస్తా 1 కి దు 8-8-0 మంతునైన వ్రాయబడినవారివర్తన లభించును. ఫోతము చాలయెక్కువగా నుండవలెననుకోరిక గలకైతలకు, సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాతో, నక్షత్రపు మార్కుగల మాపక సాసి ఫేలుమాడ వైరులకు నుపయోగించవచ్చును. ఇదికూడా మాడిపోలలో నమ్మబడుచున్నది. 112 పానుల తూకముగల బస్తా 1 కి దు 5-8-0 మాత్రమే. ఒకేమాదిరిగాని లేక రెండుమాదిరి యెరువులను ఒకేపర్యాయము నాలుగుబస్తాలు కొనువారికి, రైలుకర్షులు కంపెనీవారు భరించి, అదేవెలకే కొనువారికి సమీపముగల రైలువేషముకు పంపుదురు, ట్రాకుగా కొనువారికి ఇంకను చాకగా నమ్మబడును.

Fertiliser Propaganda of India, Limited. Secretaries:—SHAW WALLACE & Co., MADRAS.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

జీవామృతము

జీవామృతము—నరముల యొక్క బలహీనముచే కలిగియు రోగముల కిది యుపాయమునైన యావధి రాజము, మరియు బలహీనము భానుక్షయము, రక్తక్షయము, వీర్యనష్టము, మొదడు యొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు ఇది 80 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిచెందిన రసాయనరాజము. వెల బుడ్డి 1-కి దు 8-4-0 క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. 181 గోవిందప్పనాయగిరి, మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమం పోస్టు బాక్సు, 287. మదరాసు.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

"షేక్స్పిరీ" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము. దేశభక్తి గలభా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము. తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రు 10-0. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము 6, 7, తంబుకెట్టికిరి మదరాసు.

దక్షిణ హైదరాబాదువార్తలు

సర్ మహారాజాబహదూరు ఓరు ప్రభుత్వసభాగృహముగా వహింపవలసిన సహించిన ప్రభువుగారివలన నిమోదితులై చాల్చివున్నాము. రాజ్యాంగ సంస్కారములు శ్రీ ప్రభువుగారిగత ఆగష్టమాసములో వాదనాసముప్రకారము అనుబంధానికి రానాంధ్రించిననయము జనులు కలమున్నారు. జనలలో నూతనోత్సాహములు కొంత సాదించుచున్నవి. రెవిన్యూశాఖలో గొప్పమాన్యులు కలుగనున్నవని చెప్పుకొనుచున్నారు.

శాస్త్రోక్తమనునభ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున గురజాడరావు (శిష్యులగు) నాడు ఈసభ జరిగినది. సర్ మహారాజా బహదూరుగారవ్యక్తరహితమిది. మతశాఖామంత్రి (Ecclesiastical Minister) గారు పట్టభద్రులకు ఉపన్యసించిరి. ఈసభ సగరమున కొకమూలమును పురోద్ధావమందలి పురమందిమున జరిగెను.

ఆంధ్రపట్టభద్రులకు సన్మానము నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజనశ్రేయసంఘముపక్షమున ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమున నీవర్తమాన వెడలిన పట్టభద్రుల సన్మానింపబడె రెడ్డిబోర్డింగువందరమున సభ జరిగెను. శ్రీ యుల వెంటరామారెడ్డిగారు ప్రేమిపాత్రులు కమిషనరుగారు అధ్యక్షులవహించిరి. పలువురు సంసానాధీశులును బారీష్టరు ఎకీల్స్ దేశయులు దేశపాంశ్యులును, ప్రభుత్వోద్యోగులును సభ సలకరించిరి. ప్రాసెసరు కిరుగూరి హనుమంతరావుగారు ఆంధ్రమున పట్టభద్రులను ప్రబోధించు ఉపన్యాసము జరిపిరి. ముత్యరామరాజుగారు చాల మహిమగల శ్రీయుతి వాసు దేవరావుగారుచేరి. తుదకు ఫలాహారమందు జరిగెను. శ్రీధర పంపాధ్యక్షులును ఆంధ్ర భిక్షాచార్యులనబడు వారును సు శ్రీయుత సావల వేంకటరెడ్డిగారు రథిఫలను గౌరవించిరి. చాయాపటము (పట్టభద్రులది) తీసికొనబడినది.

"నుజాత" వైశేషిక నోక మాసపత్రిక రాబోవు జనవరిమండ్లి హైదరాబాదువందు వెలువడునని తెలియుచున్నది. స్థానిక ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమువారు సంపాదించియిచ్చిన శాసనములు దీనిలో వెలువడునని చెప్పుచున్నారు.

పాయగాకమీమణి పాయ గాజాగీర్దారుల ముఖ్య రాజభంధువులకుండిత వివాదములను విచారించి శ్రీప్రభువుగారికి నివేదించుటకై ముగ్గురు సభాసదులుగల కమిషనును శ్రీప్రభువుగారు నియోగించినారు. ఓరిలోనొకరు రాజాభివేదనావంత బూర్జుగారు, రెండవవారు మతశాఖామంత్రిగారు, మూడవవారు మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయాధీశులలో నొకరిని.

నాంపల్లిలోసభ నాంపల్లిలో నూతన గ్రంథాలయము పక్షమున ౯ డిసెంబరునాడు నాయంత్రిము బ్ర. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు కర్ణాటక సంగీతమునుగూర్చి యుపన్యాసము సవ్పిరి. మాడపాటి హనుమంతరావు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డు

ప్రజలకు హెచ్చరిక పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాను ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగా విభాగముజరిపించి యిప్పటికి చాలకాలమైనను ఇంతవరకు పాఠశాలబోర్డు ప్రెసిడెంటు మీర్జాపురం రాజాగారి చర్యలవల్ల ప్రత్యేక జిల్లాబోర్డును సాంవత్సరిక యోగ్యతపట్టినది కాదు. పానుగల్లు మంత్రిత్వముపోయి నూతనమంత్రివర్గము వచ్చెను. కనుక పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వాసులందరును వెంటనే ఈ విషయమై తగినచర్య జరుపుదురు గాకయని కోరుచున్నాను. లాకాసభయూత్రమేకాక జిల్లా ప్రజలసభ ఒకటికూడా తలపనే జరిపించి, మంత్రిలకు డిప్యూటీమను ఒకటి పంపుట తగిన ఏర్పాట్లు చేయదురనియు కోరుచున్నాను. వ్యవధిలేదు గనుక త్వరలోనే తగినచర్య జరుపుదురుగాకయని హెచ్చరించుచున్నాను.

మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మ.

మద్రాసు తిరుగు సదరక్ మరాటా

రైల్వే ప్యాసులు పెట్టడం

(ఇంకా 1000 ఇంకా స్థానాలు చేయబడినవి)

నోటీసు

తిరుగు సదరక్ 16-12-26 తేదీ గురు

వారమునాడు కృత్తి ఉత్సవము

పై ఉత్సవముకు పానుజ్ఞాపించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యమును మద్రాసు నుండి సాయంత్రము 5 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి ఆర్కాటు రాత్రి 7 గం-15 నిమిషములకు చేరునట్టి ఆర్కాటు-మొక్కానందరు బండి 15-12-26 తేదీ బుధవారమునాడు ఆర్కాటుకి వచ్చి ఉత్సవము చేయబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము వచ్చును.

ఆర్కాటునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-0 తిరుగు చేరుట రాత్రి 8-18

తిరుగు సదరక్ 16-12-26 తేదీ 18 వ వారానందరు బండి ఆర్కాటు నుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-0 తిరుగు చేరుట రాత్రి 8-18

తిరుగు సదరక్ 16-12-26 తేదీ 18 వ వారానందరు బండి ఆర్కాటు నుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-0 తిరుగు చేరుట రాత్రి 8-18

ఆర్కాటునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-0 తిరుగు చేరుట రాత్రి 8-18

మద్రాసు చేరుట రాత్రి 9 గం-45 ని జి.టి. యం. ఆఫీసు ఎస్. బి. వాదెన్, మద్రాసు 9-12-1925. జనరల్ ప్రాభిక్ మేనేజరు.

అమూల్యమైన తరుణము

ప్రదించు ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధిచెందిన గొప్ప కవిత్వ ప్రదర్శనమును ప్రార్థించి దీనిని విజయముగా పొందగలమని ప్రార్థనచేయుచున్నాము.

కౌన్ థియేటరు

మద్రాస్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

ప్రదించు సూత్రం కథలను ప్రదర్శింతురు 13-12-26 శనివారమునాడు 6 గం, 9 గం-30 ని

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన

“అవివర్ ట్విస్టు”

ప్రదర్శించును. “జాక్ కౌగర్” ప్రధాన కథా నాయకుడు. 14-12-26 మంగళవారమునాడు 6 గం, 9 గం-30 ని

“జెండా ఖైదీ”

15-12-26 బుధవారము 6 గం, 9 గం-30 ని

“రూపర్ ఆఫ్ హెన్ జాన్”

“జెండా ఖైదీ” సంబంధించిన తలిమ కథ (ఈరోజున రాత్రి 12 గం-30 ని ప్రత్యేక ప్రదర్శనమును)

16-12-26 తేదీ గురువారము 6 గం, 9 గం-30 ని ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధిచెందిన చాల గొప్పమైన

“అపొకలిప్సీలో” గురు

గుట్టపుస్వారి చేయువారు”

యజ్ఞోల్లా వెల్మెన్ కథా నాయకుడుగాడ గలదు 17-12-26 శుక్రవారము 6 గం, 9 గం-30 ని

“హోరోలు లాయడ్ నైట్”

హాస్యమునందు ప్రత్యేక చతురత గల డిలూక్సు

“నెయిలర్ మేడ్ మాన్”

ప్రదర్శించబడును 2263

మోహిని తైలము

3 పౌండ్ల సామానం సిసా 1-కి రూ. 0-12-0 మోహిని తైలము: సువాసన గలది యుండును. మోహిని తైలము: తలయందు చుండు పోగొట్టును.

అశ్వశాస్త్రము 10 డిగ్రీ, మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్ర సంస్కరణ సభ

డాక్టర్ నరదరాజులనాయుడుగారి ఉపన్యాసము

ఆంధ్ర సంస్కరణ సభ ఏలూరులో శ్రీ డాక్టర్ వరదరాజులనాయుడుగారి అధ్యక్షతన 28, 29, 30 వ తేదీలలో మిగతా జయప్రథమంగా జరిగినది. ప్రస్తుత శ్రీ గురు మిగతా అధ్యక్షుల విషయములనుగూర్చి నాలుగు తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి. ఈ తీర్మానములను ఆచరణలో పెట్టించుటకు కృషిచేయుటకు సంస్థానము ఏర్పాటుచేయుటకు ఆంధ్ర సంస్కరణ సభకు, యిరవది ముగిసిన ఆలోచనచేయుచున్నాడు. కులభేదములను వానివలన గలుగుచున్న కక్షలను గూర్చియు ప్రజలు బాగుగా గ్రహించిరి. వర్ణాంతరభేదములను, వివాహములను చేయువారిని ప్రోత్సహించవలెనని తీర్మానము చేయబడినది. ఈ తీర్మానమును జరిపించుచు పెద్దాడ రామస్వామిగారు, కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు, టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు హృదయరంజకముగా మాట్లాడిరి. 29 వ తేదీన జరిగినవిందునకు సమస్తములవారును, కులములవారును (పంచములతోడ) విచ్చేరియుండిరి. శివాజీ బహద్రుల మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారు బులుసు సాంబశివరావు శ్రీమంత్, రాజగోపాలాచార్యులు గారు మొదలైనవారును దయచేసిరి. బచ్చిపాళ సంస్థలో కమ్యూనికేషన్ లాంఛన్ గా మంజూరుచేయుట అనేకమంది ఆసందించిరి. అప్పత్తెర్రపాళుకు కమ్యూనికేషన్ గా నిలుచుచున్నారని అనేకమందిలో దురభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. కేరళము అభివృద్ధిచేయుట, తామిళుడ దేశములో పాటు సడచుచు కులభేదములు తీర్చుటలను గ్రహించుచున్నామనియు, కమ్యూనికేషన్ గా విందునందుపాల్గొని లోకమునకు చాటియున్నాడు.

30 వ తేదీన తమ అంత్యోపన్యాసమునందు డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారు అనేకముగ్ధులను విజయములను తెలిపియుండిరి. తాను బ్రాహ్మణ్యవేదినని, జస్టిసుపక్షావలంబినని అనేకమంది తలచుచుండుట కేవలము అన్యాయమనియు, రాజకీయములందు తాను అతివాదిననియు, ఎట్టి మరతులును లేకుండుటను విశ్వసించుచున్నామనియు, సాంఘికముగా ప్రయత్నించుచున్నామనియు, కలనామయ్య, సాంఘికముగా కులభేదములను తీర్చుటలను కోరిక గలవాడననియు చెప్పిరి. కేరళము చాటియుండుననియు, తన అన్యాయ స్వరాజ్యమనియు విమర్శించుచు వ్రాసిరి. దేశముయొక్క ప్రభుత్వము రాజకీయముగాని, సాంఘికముగాని వెనుకడుగువేయువారి చేతులలో నుండకూడదనియు, జస్టిసుపక్షము వారి సాంఘికాభిప్రాయములతో తన శక్తిభావమునను, రాజకీయముగా వారు వెనుకడుగువేసి ప్రభుత్వమును ఆశ్రయించువారుగా నతాము వారి నెన్నడును చేరననిరి. జస్టిసుపక్షమువారిని కాంగ్రెసులో జేరి పనిచేయుమని అనేకసార్లు చెప్పియుంటిమనిరి. మంత్రిపదవులను స్వరాజ్యవాదులు వున్నకొనవలెననియు జస్టిసుపక్షమువారి యుండిన దేశమున కింకను అవకాశములు యెక్కువగాజరుగును గాన వారు రాకుండు పీఠముండిన మంచి దనియుచెప్పిరి. మంత్రిపదవులను పీఠ నిరాకరించినందులకు తాము విచారించుచుంటిమనియు, నిరాకరించినను, సభలలో నుండి వైకివైకి పోక, దేశమున కగత్యమైన విషయములలో తప్పక పోటుచేయువలెననియు తమ యభిప్రాయమనిరి. మొన్నటి ఎన్నికలలో సాంఘిక విభేద మంతరించినదని కొందరు తమ మన్ననది తప్పనియు, ఎంతకాలము వర్ణాశ్రమఉద్ధృవ ముందునో అంతకాలమును ఈసాంఘిక ఉద్ధృవ ముండి తీరుననియు చెప్పిరి. దక్షిణమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ్యేతర విభేదములనుగూర్చి చెప్పుచు ఇక్కడికి గతుటను, అరవదేశములోని స్థితిగతులను చాలభేదమున్నదనియు, గత రాత్రియందు జరిగినవిందులో బ్రాహ్మణులు మొదలు పంచములవరకు అన్ని కులములవారును కలిసి భుజించుట లేనకు చాల అనందమయినదనియు, జాతీయవాదులైన యిదటి బ్రాహ్మణులు అక్కడకువచ్చి నివసించిన, అక్కడ పోరాటములు చాలవరకు అంతరించిన యుచెప్పిరి. పత్రికలలో తమ ఉద్ధృవమును గూర్చి అసత్యములు ప్రకటించబడుచున్నవనియు, తనకు బ్రాహ్మణ్యవేదము కొంచెముగాడ లేదనియు, దక్షిణమునందు సాంఘిక గతులను బట్టి పోరాడవలసి వచ్చుచున్నదనియు చెప్పిరి.

ఇచ్చటివారు ఉత్తరహిందూస్థానములోని హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటములనుగూర్చి ఏలూరు కలగజేసికొనకుండు నున్నారో, అలాగుననే దక్షిణముననున్న బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ్యేతర విభేదములలోగూడ పాల్గొనకుండు నుండవలెననియు, వారిలోవారే యీ సమస్యను పరిష్కరించికొందురనియు చెప్పిరి. ఇచ్చటి స్థితితో నచటికితలను పోల్చుకొనుట పొరబాటనిరి. కులభేదములు పోవువరకు స్వరాజ్యము రావడనని తాను చెప్పువాడనుకొననియు, దేశములోని పాటుపడువారిలోను, పరిపాలనాభారమును వహించువారిలోను, కులభేదములుండకూడదనిరి. మునిసిపాలిటీలకుగాని, లోకలుబోధలకుగాని శాసనసభలకుగాని అట్టివారినే పంపవలెననియు, పోటునడిగినవారిని, ప్రభుత్వపక్షమువాడనా, ప్రజలపక్షమువాడనాననియు, కులభేదమును పోషించువాడనా యనియు అడిగి, కులభేదము

పాటించని ప్రజాపక్షమువాడు, బ్రాహ్మణ్యవేదినా, బ్రాహ్మణ్యేతరవాడనా, అరవిశే పోటుచేయువలెననియు చెప్పిరి.

ప్రతిభు ప్రభుత్వములో పోరాడుటకు పన్నులనీయ నిరాకరించుటకు పె నేరుమార్గము లేదనియు, 1929 సంవత్సరము జనవరినుండి ముందు గవర్నరు పెంటుకు నోటిసిచ్చి పన్నులనిరాక రించవలెననిరి. జిల్లాకు £00 మంది ఉండినచాలవనియు, వీరంజ రును కులభేదము సత్తికమించినవారుగా నుండవలెననిరి. అట్టి దాని కిప్పటినుండి ప్రయత్నముచేసి దేశమును తయారుచేయువలెననిరి. అగ్రగణ్యులను సంపదములతో సభముగిరినది.

సభలో చేయబడిన తీర్మానములు

1. యుక్తవయసురాని పిల్లలకు వివాహముచేయు వారి జన్మపాత్రులను పొందుటకుగాని నట్టి వివాహములను జరుప కుండుటకు కృషిచేయువలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచు న్నారు. వయస్సునచ్చునరకును వివాహముచేయుచుండిన తల్లిదండ్రులకు యెట్టి నిరోధములును సంఘమునుండి కలుగకుండుటకును అనేకచోట్ల చూచుచున్నాముగాన, ప్రతివారును నిర్భయముగా బాల్యవివాహములను మానవచ్చునని హిందూసంఘ మేమును ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

పైఉద్దేశ్యములను నెరవేర్చుటకు వలయుచట్టములను నిర్ణయించుటకు తీర్మానప్రయత్నములను చేయుమని శాసనసభ్యులను యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:— శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వేశ్వరంధరమ్మగారు. ఆమోదకులు:— శ్రీయతి తాడికొండ కృష్ణమూర్తిగారు.

తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు.

(2) శ్రీమత్ పునర్వివాహములనుగూర్చి జనులయొక్క హృదయములలో అనుభవభావ మేర్పడినదనియు, దైత్యము చేసి ముందున కడుగడే న సానుభూతి సహాయములు కావనంత వచ్చు సహకారములున్నవిగాన, విశేషముగా తిరుగుతలచు లు తమబాలికలకు పునర్వివాహమును గావించుప్రయత్నమును చేయుమని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:— గద్దెరంగయ్యనాయుడుగారు. ఆమోదకులు:— దర్శి చెంచయ్యగారు.

కాళ్ళు నాయుడుగారు.

(3) అన్యాయములను అణగారినవారికి అమానుషముగా, బాతకమును మరేయొక లేనియు, ఈ మహాపాపమునుండి విముక్తుమై యింతకాలమును అన్యాయములను దురుచేసిన సాధులను మనతోచేరదీసి మాదరించుటగర్హమనియు, ప్రజాసంబంధమైన సమస్త ప్రతిపాదనములలోను వారికికూడ యింతలతో పాటు సమానసాన మొనగుమనియు యీ సభవారు తీర్మానించుచు న్నారు.

ఉపపాదకులు:— అత్తకూక గోవిందాచార్యులుగారు. ఆమోదకులు:— ఆకెళ్ల సూర్యశాస్త్రిగారు.

గారు (బాబ్బి)

సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు.

(4) ఎంతకాలము ఒకజాతికంటెను మరొకజాతి ఒకకు లభ్యమకంటె మరొకకులభ్యమగు తక్కువయెడలను ముందునో, అంతకాలమును, దేశాభివృద్ధియు, మానవాభివృద్ధియు జరుగవు గాన మానవులనుండి మానవులను వేరు చేయుకృత్రిమ భేదములను తొలగించవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

పై ఉద్దేశ్యములను ఆచరణలో పెట్టుటకును హిందూసంఘమునందున్న కులభేదములను సడలించుటకును అవసరమైన వర్ణాంతరభేదములను సాహించి చేయువారిని ప్రోత్సహించవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

ఉపపాదకులు:— పెద్దాడ రామస్వామిగారు

ఆమోదకులు:— కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు

కార్యదర్శి ఆగ్రహారసంఘము.

బీజేబి:— నీరసానంద వీర్యమున గట్టికరచిటకు లోకప్రసిద్ధిచెందినది. స్వప్నమునగాని మాత్రముతోగాని వీర్యము స్థిరముననున్న యెడల తక్కువ నిలికియును, మునితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యావనమొసగును. ఎంతటిహిమని కఠినమైన రెండుగంటలలో వరములకు బయలు నిచ్చి పంసారములను అనుభవించుటకు తేసి సంతాన పంతులుగజేయును. ఈ క్రరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మూత్రలు నీ 1-కి 2-0-0. వి. వి. చార్జి వేరు

ఆర్య వైద్యశ్రమం. 1159-1027 13, శ్రీరామవరం పేరి, మదరాసు.

Two L. M. P. diploma holders for the rural Dispensaries on at Unikili and the other at Narasayapalem in the Kaikalur Taluk in the Kistna District. Applications after 25th of this month will be rejected by the undersigned. Those who selected should join immediately on receipt of orders. Pay according to Government Order No. 1522 P. H. dated 22nd October 1924.

Taluk Board Office, K. VENKATRAMAYYA,
Kaikalur
Dated _____ President.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు నెనెలు సభ

(శనివారమునాటి కార్యక్రమము)

చర్చాంధ్రమున జరుపుట

నిరుద్యోగ విచారణ సంఘము-పారిశ్రామిక శిక్షణ- డిసెంబరు పత్రికల తీర్మానము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి వద్దనుండి)

జైవాహు, డిసెంబరు 11:- ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనెలుసభవారు ఈనాడు మిగిలిన కట్టబడిన రామకృష్ణారెడ్డిగారి (వై. సుచాన్సలరు) అధ్యక్షతన సమావేశమై సభకు గ్రామ్యమైట్ల రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజుల తొలగించుట, పారిశ్రామిక శిక్షణను ప్రోత్సహించుట, ప్రాచ్యవిద్యలను ప్రోత్సహించుట, చర్చల సాంధ్రమున జరుపుట మొదలగు ముఖ్య తీర్మానములపై చాల ఉత్సాహపూరితమున చర్చ జరిగెను. ఇందు ప్రాచ్యవిద్యల తీర్మానముపై చర్చ, చర్చల సాంధ్రమున జరుప వలెనను తీర్మానముపై చర్చ, జరిగిన చర్చలన్నియు ఆంధ్రముననే జరిగెను.

రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజుల తొలగించుట

“మూడు రూపాయల రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజును నమూనాలో యుపసాధిని మానివేయవలెననియు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టమండల ఏకపట్టద్రులైనను వ్రాత మూలముగ విజ్ఞప్తిగావించుకొనినంత మాత్రమున నాతని పేరును రిజిస్ట్రేషన్ పట్టికలపై పట్టికయందు చేర్చవలెననియు, ఒక్కసత్సరము వరకు పేరు పట్టికయందుంచవలెననియు, ఆటంకములు ప్రతి వత్సరమున తిరిగిరిగవలెననియు పట్టికయందు చేర్చుమనవలెననియు, ప్రతి వత్సరమున జూలై 1 వ తేదీలోపల నటులగోరక పిమ్మట గోరవలెననియు ఒక రూపాయ ఫీజును నమూనాలో చేయవలెననియు తీర్మానించుచున్నారు.”

డి. సురమూర్తిగారు పై తీర్మానము నుపసాధించుచు, గత ఎన్నికలందు జేయవచ్చినలోపములు ప్రతివారికిని ఇంకను జ్ఞాపకమున్నవియు, అందుచే నీ తీర్మానానిశ్చయమును గురించి వేరుగనుచునకన్గించివేయవలెననియు, ప్రతినిధుల వెన్నుకొనువారిపై, రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు కేరెట్టి నీ జరిమానా ఏలనో వా కర్మనుగట్టలేదు. ఇందువలన ఫీజును చెల్లించుట అవశ్యకమనియు ఎటులైన దీనిని తప్పించుకొనుటయు శ్రమమనియు కంచి, చాలమంది, ఎన్నికలవాక్కునుపయోగించుకొనుటలేదు.

వై. సుచాన్సలరు:- ప్రపంచమునందెచ్చ ప్రాంతము రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు లేని విశ్వవిద్యాలయమున్నదేమో జ్ఞాపకరాని?

డి. సురమూర్తిగారు:- విశ్వవిద్యాలయ పరిజ్ఞానమునందు నేను నా సుచాన్సలరుతో పోటీచేయుటలేదు. ఆంధ్ర దేశమునందలి పట్టద్రులయభిప్రాయములనుగ్రహేనే నిలువదలించుచున్నామని నిరసనముల కేర్పాటులేదు. ధనముతో సంబంధించిన విషయములను ఎన్నికలవాక్కులతో మది పెట్టిన దాడల-ఎన్నికలందలి నిజమును ప్రజాప్రాతినిధ్య స్వభావము అంతరించును. అందుచే ఆ దర్పప్రాములుగ నుండవలసిన నియోజకవర్గములం దిట్టి ఆర్థిక విషయముల బొప్పించుకొనుట మంచిది. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజును తొలగించుటపై విశ్వవిద్యాలయాధికారి కేవలము భంగమును కలుగదు. ఫీజురూపమున గలిగిన సత్వము సకాలమున సభ్యత్వమునకు ప్రతివత్సరమున డివిజన్లు పెట్టనివారినుండి వసూలు చేయు ఫీజులను పూర్తిగాగలదు.

లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

టి. వి. శేషగిరిరావు నాయుడుగారు తీర్మానము నెదుర్కుచు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజులను వచ్చునాదాయమును విడుదలగాను నిలియించి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము లేదని నుడిచిరి. అంతియగాక, ప్రతివత్సరము నియోజకవర్గపట్టికను సవరించువత్సరమున విశ్వవిద్యాలయమునకు అనవసరముగ పెక్కువని గల సేవల గాని మరియొక ప్రయోజన ముండవలదు.

విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షుని కాంక్షించి, సర్వభిక్షములతో డబ్బులు పట్టద్రులవిధియనియు, వారు ప్రస్తుతము రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజురూపమున చెల్లించుమొత్త మెక్కువగావలెను, ఫీజుని కను 20 లేక 40 రూపాయలకు పెంచుటమంచిదని తన వ్యక్తభిప్రాయ మును, ఎ. కొండప్పగారు నడిచిరి.

ప్రతివత్సరము నియోజకవర్గపు పట్టికను తయారుచేయవలయునని అధిమొగరు భాగమును తొలగించవలయుననియు “తిరిగి పెట్టువారు నిర్ణయించువరకు” వెనుకటిపట్టికయు అమలునందుంచవలెననియు ఏ సూర్యనారాయణమూర్తిగారు జవాబు నుపసాధించిరి. కాని ఆమోదించువారు లేక సవరణ పీరిపోయెను.

ఎం. వెంకటరంగయ్యగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజులను ఎన్నికలయందు చాల అవినీతి ప్రభలు చూపుచి, ఎన్నికలకు విలచిన అభ్యర్థులే, చాలమంది పట్టద్రులను రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజును చెల్లించి వారికోట్లను సంపాదించుటకు ప్రస్తుతమునుచున్న పద్ధతి చాల అవకాశమొసగుచున్నది. ఫీజును తొలగించుటవలన వచ్చునట్టి మెక్కువయుండదు. ఏ ఆశయమునందు యుండును.

వై. సుచాన్సలరు:- ఫీజును తొలగించుటవలన విశ్వవిద్యాలయాదాయమునకు చాలనష్టము కలిగితిరును. అంతియగాక ఇదివరకు ఫీజును చెల్లించి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనిన పట్టద్రు లిందువలన చాల శిశుత్వముగావచ్చును. వారిఫీజును తిరిగి మరచివచ్చుట ఇదిగాక, ప్రతివత్సరము పట్టికను తయారుచేయుచుండట చాల నష్టకరము.

రెవెన్యూజూన్స్లనుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు బ్రతుకు అనుకూలమున ఫీజు చాలనష్టముననియు, ఫీజులు మాడుకూప్యములనుండి 10 లకు పెంచించినయెడల అభ్యర్థుల అవినీతికిని ఫీజును తాముచెల్లించి వోటుల సంపాదించుటకు నెనుకాదుమరలయునుడిచిరి.

సురమూర్తిగారు ఆక్షేపాలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఫీజుపేర్కరుములకు, చాలమంది పట్టద్రులు ఎన్నికలందు పాల్గొని, విద్యావిషయములందెక్కువ శ్రద్ధపుచ్చుకొనుట కవకాశము లేకపోవుచున్నదనియు, ఫీజు లేక రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకొనినవట్టి శత్రు లాంధ్రదేశమున చాలమందిగలననియు నుడిచిరి. తీర్మానమునందు సూచించినవార్డు సముఖ్యమైనట్లయెడల ఇదివరకే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనినవారు వగములు సహజమనియు, అభివృద్ధికరమగు శ్రమిహర్షసంకల్పముననుగూడ నిట్టిది సహజమనియు అందుచే నావిషయమునుగురించి తామెక్కువ భయపడనక్కరలేదనియు నుడిచిరి.

ప్రతిపాదనమును వోటునకుపెట్టగా పీరిపోయెను.

నిరుద్యోగవమస్యను విచారించుటకు ఉపసంఘము

విద్యావంతులయందు పనిలేనివారిసమస్యనుగురించి విచారణమొనర్చి తత్సమస్యను పరిష్కరించుటకు నూచనలగావించుటకుగాను జయంతి రామయ్యపంతులు, ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు, సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడు, ఎం. వెంకటరంగయ్య, డి. సురమూర్తిగార్ల నొక యుపసంఘముగ నియమించవలెనని తీర్మానింపడమొనరిచిరి.

డి. సురమూర్తిగారు పై తీర్మానము నుపసాధించుచు, లేబరుకమిషనరుగా కీసమస్యనుగురించి విచారించి ప్రభుత్వము వారికి నివేదికనంపినవిషయము తనకు దెలియునని నుడిచిరి. కాని లేబరు కమిషనరు, రాష్ట్రమంతటనుగురించును చర్చించుచుగాని, ఆంధ్రదేశము ప్రత్యేకావశ్యకతల గురించిగాని ప్రత్యేక సమస్యలగురించిగాని, ఆ నివేదికయందు సమగ్రముగ చర్చింప నవకాశముండదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వారివిషయమై విచారించి తనచర్చ తీసుకొనుట ఉత్తమమైన పద్ధతియని నాకు దోచుచున్నది. పనిలేనివారి సమస్య విద్యావంతులయందధికముగనున్నది. జీవకోపాయముల కక్కరకురాని పట్టద్రులను, ఎం. ఎ. లను విశ్వవిద్యాలయమువారు తయారుచేయుట యందు పట్టద్రులను లేమ. దేశకాలావశ్యకతల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయమువారు విద్యావిభానము చేర్చుటవలెను. అందుకీ యావశ్యము చాల దోడ్పడగలదు. కాసనమునందు దూరమింపబడిన “ఎంప్లాయిమెంటుబూక్”కు ఈ యుపసంఘము పునాది గ నుండగలదు. ఎం. వెంకటరంగయ్యగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

సవరణ

ఎల్. సుబ్బారావు, డి. ఆంజనేయలు, జూబాబ్జీను, ఎల్. వి. సరసింహారావు, ఎ. సూర్యనారాయణమూర్తిగార్లను గూడ ఉపసంఘమునందు చేర్చవలెనని, ఎ. సూర్యనారాయణమూర్తిగారు రొకసవరణను డిచ్చిరి. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు, కాలక్షిపిములలో తమ సేవలనుసభ్యుల యందు

చూపుచి గనుక తా నీయవసంఘమున నుండుట ప్రయోజనకరము గావనియు అందుచే తనపేరును తీసివేయవలెననియు గోరగా నంగీకరింపబడినది. ఎల్. వెంకటరామమూర్తిగారు ప్రతిపాదనను మాటలాడుచు, తీర్మానోద్దేశము చాల మంచిదేనని యంగీకరించిరి.

కాని ఇట్టి తీర్మానమున కింకను సమయము రా లేదు. ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ మింకను పట్టద్రులను తయారుచేయలేదు. కొంతకాలమైనతరువాత సవరణను గుర్తించి విషయమును విచారించవచ్చును. ఎ. కొండప్పగారు గూడ తీర్మానము నెదుర్చుచు, ఉపసంఘములనిన చాల వ్యయ కరమనియు, అంతే ఆదాయము లోటుగా నున్న ప్రస్తుత నిలియం దిట్టి ఉపసంఘముల నియమించుట మంచిదిగావనియు నుడిచిరి.

రెవెన్యూజూన్స్లనుగారు మాటలాడుచు, ప్రభుత్వము వారు నియమించిన అధికారుల నివేదికము ప్రకటింపబడువరకు వేచియుండుట మంచిదని నుడిచిరి. పనిలేనివారి సమస్యకు ప్రజలశీలిత వ్యయప్రమాణము చాల తక్కువగా నుండుట ముఖ్య కారణము. జీవితవ్యయ ప్రమాణము పెంచు ప్రజలు నాలవస్తువులనుపయోగించుకొనుట కలవాటుపడిన కొలదియు పనిలేని వారికి పనులు దొరుకును. అందుచే ఈ విషయమున విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రస్తుతము జేయగలిగినదేదయు నుండవలదు.

జయంతి గంగన్నగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు ఆంధ్రదేశమున నున్న పట్టద్రులను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు తమ పట్టద్రులుగ స్వీకరించినయెడల అందుచే వారి సమస్యల విచారించు బాధ్యత పెట్టుట గలవనియు నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారి విచారణకు విశ్వవిద్యాలయోప సభ్యమువారు గావించు విచారణకును దృష్టిపడమందు చాల భేదముండదు. అందుచే విశ్వవిద్యాలయమువారు స్వంతముగ నుపసంఘమును నియమించుట చాల అవసరము.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ఇట్టి తీర్మానముల కింకను తయారు రా లేదని అభిప్రాయమును వెల్లడిచిరి. అంతియగాక, ఈ తీర్మానమునందు దలంబించబడిన నిధాంతము గూడ అంగీకార యొక్కమైనదిగ గమనించుటలేదు. పాప విశ్వవిద్యాలయ మింకను ప్రారంభకాలమునందున్నది. ఇంకను పట్టద్రుల తయారుచేయలేదు. అప్పుడే ఇట్టి పెద్ద సమస్యల పరిష్కరింప బూనుట తలకు మారిన పనిని దలపెట్టుటగాని వేరొకటిగాదు. విజ్ఞానమును విజ్ఞానముకొరకే ఆర్థికపరివలనని నిన్నటి దినములయందు చాలమంది సభ్యులు ప్రసంగించి యుండిరి. ఆమాత్రము ననుసరించి జూచినను, విజ్ఞాన ప్రచారమే విశ్వవిద్యాలయమువారి కర్తవ్యముగ గమనించుచుగాని ఉద్యోగములులేని వారికి ఉద్యోగములను కల్పించుటకు బూనుకొనుట విశ్వవిద్యాలయమువారి విధి గాజాలదు. అంతియగాక ప్రభుత్వమువారి నిరుద్యోగ సమస్యను గురించి విచారించుట కిదివరకే పూనుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయముల విచారించుట కన్ని విషయములను చాలవసతులున్నవి. అట్టి పోకర్మములు విశ్వవిద్యాలయమువారు నియమించు ఉపసంఘమున నుండవలవు. అందుచే ప్రభుత్వము వారు విచారించి ప్రకటించు నివేదికయే యెక్కువ ప్రయోజనకరముగ నుండునని మన ఉపసంఘ నివేదిక అంతే ఉపయోగకరముగ నుండవలదు.

లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, నిరుద్యోగసమస్యనుగురించి విచారించుట విశ్వవిద్యాలయమువారి కర్తవ్యమే ననువిషయము, వై. సుచాన్సలరుగారు, సభ్యుల కందజేసిన రూపకపు సర్క్యులరునందలి విషయముల వలన శృష్టమగుననిరి. ఒక్క విజ్ఞానము నొసగుటయే విశ్వవిద్యాలయమువారి కర్తవ్యముగాదు. వారొసగు విజ్ఞానమును జీవిత నిర్వహణమునకు గూడ ఉపయోగపడవలెనని నుడిచిరి.

డి. సురమూర్తిగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారము పెట్టువారి ప్రథమకర్తవ్యమని నుడిచిరి. విజ్ఞానసంపాదనమే పరమాదర్శముగ పెట్టుకొని విద్యార్జనకు దిగువా రెవ్వరులేరు. జీవకోపాధికారకే అందరు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. భుక్తియే ప్రధానము. ముక్తి పిచ్చుట. ఈ విషయమును గమనించుచు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కాసన నిర్మాణముగూడ, “ఎంప్లాయిమెంటు బుక్”ను నియమించుటకు ప్రత్యేకముగ సభికారమొసగియున్నారు. సభవారి విషయముయొక్క ప్రాధాన్యమును గుర్తించి, పూర్వపు పూర్వకముగ పరిశీలనవలెనని గోరుచున్నారు.

వై. సుచాన్సలరు, తీర్మానమును వోటునకు పెట్టుటకు పూర్వము మాటలాడుచు తా నివరకకే, నిరుద్యోగసమస్య కారణములను తన్నివారలోపాయములను సూచించవలెనని గోరుచు కలకాలం ప్రధానాచార్యుల కందజేయుట ప్రాంతములనిన యు, వారిజవాబులు ఇప్పుడే వచ్చుచున్నదనియు, వానిని సిండికేటువారు విచారించి తర్వాతనే చర్చతీసుకొనవలెననియు, ఈ తీర్మానము పీరిపోయినవో, సిండికేటువారు తమ గావించుచున్న విచారణను విరమించెదలక భయపడనక్కరలేదనియు నుడిచిరి.

ప్రతిపాదనను వోటునకుపెట్టగా పీరిపోయెను.

ప్రాచ్యవిద్యలందుత్తమ పరీక్షలు

“అట్టన్కోర్పులందు ఎం. ఎ. పట్టమువలె ప్రాచ్యవిద్యా పట్టములందు విశ్వాత్, శిరోమణి, పట్టములకంటె నున్నది మగు పట్టపరీక్ష కేర్పరుపవలసినదని గోరుచున్నారు”

అను తీర్మానమును, వర్షము చిననీతారామస్వామి శాస్త్రిలుగారు రుపపాదించుచు ప్రస్తుతమునాల్గొండలో విశ్వాత్ శిరోమణివిద్యల పూర్తికియేట కేర్పరుపదేసిన నుడివిరి. శిరోమణి తిరుగతియందే సాల్గొండయందునగూడ రెండవత్సరము లన్య శాస్త్ర సాంప్రదాయాభ్యాసమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. ఇక మిగిలిన రెండు వత్సరములమాత్రమే, శిరోమణితిరుగతివారు స్వీయశాస్త్రాభ్యాసమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. పూర్వము మనవాకు ఒక్కొక్క శాస్త్రమునందు 12, 20 వత్సరములు పరీక్షార్థముగ కృషిజేసెడివారు. అట్టి శాస్త్రములను, శిరోమణి తిరుగతియందే రెండు వత్సరములలోనే, పూర్వముగ శత్యోప గలుగుట అసంభవమున విషయము. సామాన్యకాలాలందు విద్యార్థులు ఎం. ఎ. వరకు మొత్తము పండ్రెండేండ్లు అభ్యసించినను ఆప్రాచ్య విద్యాభ్యాసము చాలదని యెంచియే ప్రాచ్య విద్యలకు ప్రత్యేకపట్టము కేర్పరుపబడెను. ఇతరులు 12 వత్సరములలో నార్జింపలేని పరిష్కార పాండిత్యమును, ప్రాచ్య తిరుగతిలందు నాల్గు వత్సరములలో నార్జింపగలరని యెంచుట, వింతగాలుపును. అందుచే, ప్రస్తుత, శిరోమణి కంటె ను ఉన్నతమగు పట్టము కేర్పరచుట అవసరము. “మాడైక్ ఆఫ్ ఓరియంటలు తెర్మింస్” ఛాపర్ ఆఫ్ ఓరియంటలు తెర్మింస్” అని రెండు పరీక్షల కేర్పరుచుటకు విశ్వవిద్యాలయ మునా రేర్పాటుజేసిన విషయము విజమే. కాని ఆతిరుగతిల పతనీయ విషయముల వట్టికను జూడగా, వేర్వేరు భావల సాంప్రదాయముల గురించిన విభానమునకే అవి యుద్దేశింపబడి నట్లు దోచుచున్నది కాని, శాస్త్రములందు పాండిత్యమును సంపాదించుట కుద్దేశింపబడినట్లులేదు. అందుచే, నీతిశాస్త్రమునందుద్దేశింపబడిన పరీక్షకును వీరికిని సంబంధములేదు.

వైశువాన్యలగుగారు, శాస్త్రీగారు నుడివిన విషయములలో నేకభేదించి, తనకును అట్టి యుద్దేశమే గల్గినదని నుడి విరి.

“విద్యాత్”నకు “ఉభయ భాషానిధి” యనియు శిరోమణికి “విద్యానిధి” అనియు, కేరుపెట్టి నూతనముగ ఎం. ఎ. పట్ట ముతో సమానమగు “పారంగత” అను అర్థము వచ్చు పట్టము కేర్పరుపవలసినదియు నాకట్ట్రాయము గా నే నని వైశు వాన్యలగుగారు నుడివిరి.

అట్లు అప్పారావుగారు తీర్మానము నామోదించిరి. ఇకనునందు ప్రాచ్యవిద్యలందు వాండిత్యము ప్రవృత్తమునగు నశించుచున్నది. పూర్వము దిగ్గంతులవంటి పండితు లెందరో యుండెడివారు. రాసురాను అట్టిమహాపండితులు తల్లిపోవుచు న్నారు. ఈరోజులలో శిరోమణివిద్యార్థులకు పాఠము చెప్ప వలెననినచో, పండితులు తొరకక వెళుకుకొనవలసి వచ్చుచు న్నది. అట్టిపండిత పరంపరను అభివృద్ధిజేయుటకు తగుప్రయ త్నము లొనర్పనియెడల ప్రాచ్యవిద్యల బోధింపగల సంపూర్ణ పాండిత్యముగల పండితులు లభించుట కుద్దభవమును. ఎం. బి. ఎల్, బి. ఎల్, పరీక్షలు ఈలోటును తీర్చుట కుపయోగ పడజాలవు. అందుచే నీతిశాస్త్రమును విచారించి నెనుటనకు వివేదింపబడు సింకితేలునకు పంపవలసినదని గోరుచున్నాను.

తీర్మానమును సింకితేలునకు పంపవలెనను ప్రతిపాద నను కె. కోటిలింగమగారు బలపరచగా ప్రతిపూలము లేక యే అంగీకరింపబడెను.

పారిభాషిక నిఘంటురచన

ఇకమీద దేశభాషాయందు రచింపబడు, శాస్త్రీయ గ్రంథముల యందు పయోగించుటకుగాను, సంస్కృతభా షాయందు పారిభాషిక పదముల నేకరించుటకొరకు భారత విశ్వవిద్యాలయములన్నియు కలసి, శాస్త్రవేత్తల ఉపసంఘము ను నియమించుటకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు అవసరమగు తర్యలను దీసుకొనవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.”

జయంతి రామయ్యపంతులుగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు, సభవా రీతిశాస్త్రమున మాకు ముఖ్యాంశములన్నియుప పరియున్నదని నుడివిరి. ఇట్టి పారిభాషిక నిఘంటువు అవస రమా గావా యనునచోకటి. ఆనిఘంటువు సంస్కృతమునకుం డవలెవా యనునది మరీయొకటి. ఎట్టి ఉపసంఘమును నియమిం పవలెను అనునది మూడువది. ఇందు మొదటివిషయమును గురిం చి ఎవ్వరికిని భేదాభిప్రాయముండజాలదు. సాధారణముగ నీ శాస్త్రీయ గ్రంథములు రచింపబూసినారు, ఆంగ్లభాష యం దెక్కువ పాండిత్యము గలవారైనను, వీరి పాండిత్యము ఆంధ్ర భాషాయం దధానుస్వారముగను, సంస్కృతమునందు పూర్ణము సాగ్వరముగను నుండును. అందుచే పండితులచే నేకరింపబడిన పారిభాషిక పదములు వీరికి చాల ఉపయోగపడగలవు. పద నిర్వచనమును, గ్రంథకర్తలకే వదలివేసినయెడల, పిమ్మట చాల

విక్రమములకు లోను గావలసివచ్చును. ఇట్టి పారిభాషిక పదములను సాధ్యమైనంతవరకు సంస్కృతమునండియే దీసుకొనుటకు చాల బలము కావలయును గలవు. భారతదేశము సంపత్తి జేయుభా షలం దధికభాగము సంస్కృత జన్యములతో, తత్సంబంధములై నచో ఆయియున్నది. అన్ని ప్రాంతముల వారికిని సంస్కృత ము నుపరిచితమైనది. పారిభాషిక పదముల నీభాషనుండి యే తీర్చుచునెడల అన్ని ప్రాంతములవారికిని ఉపయోగపడును. ఇం దువలన భాషావినియము ఎక్కువ సౌలభ్యముగను ఇదియొక కారణము. ఇంతకంటెను ముఖ్యముగ కారణము మరీయొకటి గలదు. సంస్కృతభాషయం దిదివరకే చాల శాస్త్రములును, పారిభాషిక పదములును గలవు. అందుచే సంస్కృతభాష యం దు ఎక్కువ కష్టపడ నవసరములేకయే మనకు కానిన పదములు లభింపగలవు.

పారిభాషిక నిఘంటువును రచించుట కీమాదిరి సంఘ ముండవలె ననువిషయమునకొంత భేదాభిప్రాయ ముండవచ్చు ను. ఈనిఘంటువు భారతదేశమున కందఱును సంబంధించిన విష యమని ఇదివరకు వనవిజేరియుంటిని. అంతియగాక, సంస్కృ తమునందుగాని, ఇతరశాస్త్రములందుగాని ప్రతిభాషంతయుకాక ఆంధ్రదేశముననే గాక, అన్నిప్రాంతములందును గలరు. అట్టి వారి సహాయముకలుటకుగాను ఇంటిరయోనివర్సిటీ సంఘ మును నియమించు టవసరమని యెంచితిరి.

మంచపాశాబాగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

నవరణలు

“విశ్వవిద్యాలయములు అన్నియు గలవి, అనుపదముల తొలింపవలెననియు, “సంస్కృతభాషాయందు” అనుపదముల కు పూర్వము “పాఠ్యమైనంతవరకు” అనుపదముల కేర్పరచిన దనియు, “దేశభాషలందు” అనుపదములకు పూర్వము “ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క” అనుపదముల కేర్పరచినదనియు జయంతి గంగన్నగారు సవరణల నుపపాదించుచు, విశ్వవిద్యా లయము లన్నియులలో ఉపసంఘమును నియమించుకొనవలెనని ఘంటును తయారజేయునదికి చాలకాల ముగనరిరి. విస్వా అప్పారావుగారు రెండవసవర ను బలపరచిరి.

ఉపసంఘమును నియమింపవలెనను భాగమును తొలిం పవలెననియుసింకితేలునాకే పారిభాషిక నిఘంటును తయారజే యుటకు అవసరమగు వ్యయమున కావామ్యయవట్టికయం దేర్పాటుజేయవలసినదనియు ఎ. నూర్యనారాయణమూర్తిగా రొకసవరణ నుపపాదించిరి.

అంద్రి భాషాయందుగూడ పారిభాషిక నిఘంటు కేర్ప రుపవలెనని మహావచ్చు జహద్యేసుగారింకొకసవర నుచేసిరి.

అక్కరాజు సుబ్బారావుగారు తమి సవరణచేయుచు, ఉన్నానికా విశ్వవిద్యాలయమునా రరప్పీభాషాయందు తయారజేయుచున్నారనియు అందుచే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు తిరిగి ప్రత్యేకముగ అంద్రి భాషాయందు పారిభాషికపదముల తయారజేయ నవసరములేదనియు నుడివిరి.

జయంతి రామయ్యపంతులుగారు, గంగన్నగారు రుపపా దించిన చివరసవరణ నంగీరించిరి. నూర్యనారాయణమూర్తిగారి సవరణచేయుచు, ఉపసంఘములేనియెడల, సింకితేలువారీ వి షయమున జేయగలదెడియు లేవని ఆక్షేపించిరి.

రెవరెండు జాన్వెస్టునగారు మాటలాడుచు, తీర్మానమెం తమంచిదైనను, దానిని వెంటనే ఆచరణలో పెట్టుటకు ఆటంక ములుగలవని నుడివిరి. గత దినము సభ వారామోదిం చిన ఆయవ్యయవట్టికప్రకారము, ఇప్పటికే ఆదామునుమించిన వ్యయమగుచున్నదను విషయమును జెప్పియందుకుకొనవ లెను. ఇక నీపారిభాషిక నిఘంటును తయారజేయవలెననిన యెడల సామాన్యముగ లేయనదికాదు. అనుకొనినదానికంటె చివరకు చాల అధికమగును. ఈవిషయముల విచారించి శిష్యులన్ చేయుట తీర్మానము సింకితేలువారి యభిప్రాయముకొరకు పంపవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

వైశువాన్యలగుగారు రీషమయమున, శ్రీనివాసకు సతి గారి నధ్యక్షుటకును స్వీకరింపగోరి, తాను లేచి తీర్మానము పై తమయభిప్రాయముల చెలికిరి. మైనూరు విద్యాశాఖయందు పనిజేసినపుడు, తామివిషయమున కొంత అనుభవము గడించి యుంటిమని తామింగా రెడిగాను నుడివిరి. మైనూరు విద్యా శాఖవారికాపారిభాషిక నిఘంటును తయారజేసి, శాస్త్రవేత్తల ఉపసంఘ మితార్యమున కెక్కువ ఉపయోగపడజాలవని ఆ సుచర్యముల చెలియవచ్చెను. వేర్వేరుశాస్త్రముల జుపుకొనిన ఘంశిశిలు నాయావిషయములందు తమకు చెలిసిన పారిభాషిక పదముల చెలియజేయవలసినదని కోరినయెడల సది యెక్కువ ప్రయోజనకరముగనుండును. ఇదివరకే కొందరు గ్రంథకర్త లేర్పరచిన పదములనుగూడ నేకరించి, ఈ పదములన్నిటిని, అయావిషయములందు ప్రయోజనీకలర పండితులకు అందజేసినయెడల చారు తమ యభిప్రాయముల చెలిపి పెవరు. మైనూరునం తీవధతి నవలంబించగా చాలవరకు సకల మయ్యెను. ఆంధ్రపరిష్కర్త, విభావసర్వస్వము ఇందుకు చాలకోడ్పడెను. ఈవిధముగ తయారజేయబడిన పదములను,

వారుగైదుభాషలందు మంచి ప్రవేశముగలవారిచే సరిజూపింప వచ్చును. ఇవి తాత్కాలికముగ నుపయోగపడవచ్చును. ఈ తిమ్మగ నెల్లయ్యయ మవనరులేకయే సింకితేలువారి ప్రయత్నములకు చాల పనిలేయవచ్చును. అటులగాక ఉపసం ఘముల నియమించునెడల మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు తమకేనిఘంటురచనకు గావించినప్రయత్నము సంబంధించి మనకుగూడ పట్టవచ్చును.

తీర్మానమును సింకితేలు అభిప్రాయముకొరకు పంపి వలెనను ప్రతిపాదనను వోటునకుచెట్టగా నంగీరింపబడెను.

డిసెంబరులో పరీక్షల జరుపవలెను

“ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారుజరుపు సాంకేతిక పరీ క్షలను డిసెంబరుమాసమున జరుపవలెను” అని అక్కరాజు సుబ్బారావుగారు రుపపాదించిన తీర్మానముపై పిమ్మట జరుపు యెడల, 1910 సం॥ డిసెంబరు పరీక్షలు డిసెంబరుమాసమునందే జరుపమండెడివనియు, పిమ్మట కొంతయంతి యూరియను ఉపాధ్యాయులు భాగ్యముకొరకు మార్చి ఏప్రిలు నెలలకు మార్చుదెసనియు సుబ్బారావుగారు నుడివిరి. దక్షిణదేశపు అందు ముఖ్యముగా తెలుగుజాతిల శిరోమణిపరీక్షల గవనించినయెడల విద్యార్థులు బాగుగాచదువుకొని పరీక్షలకు సిద్ధమగుటకు నవం బరు డిసెంబరుమాసములే తేనియున్నది. శ్రొత్తపద్ధతిలన వి శ్వాత్తల ఆరోగ్యమునకు చాల భంగముగలుగుచున్నది. మండు జేసంగియందు విద్యార్థులు పరీక్షలకు కృషిజేయుట చాలకష్ట మగుచున్నది. ఈతీర్మానము కొంతమంది యూర పి యనులయొక్కయు స్వపాఖ్యమునకు భంగముగ భావించు ఇతర ఉపాధ్యాయులయొక్కయు ప్రాతిపూల్యమునకు గరిగా వచ్చును. కాని విద్యార్థుల సౌఖ్యమునే ప్రధానముగ లక్ష్యము వండికుకొని సభవా రీతిశాస్త్రము నామోదించెదవని నమున్మ చున్నాను.

సెల్లి మెంటులు పరీక్షలను మార్చి ఏప్రిలు నెలలందు జరు పవలెనని ఎ. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు సవరణ నుపపా దించుచు, సాంకేతిక పరీక్షలను డిసెంబరునందు జరిపి సెల్లి మెం టులు పరీక్షలను యధావిధిగా నెల్లెంబరునెలలో జరిపినయెడల రెండుపరీక్షలకును చాలమారమననియు, విద్యార్థులు చాల కాలము వ్యర్థముగ జరుపవలసినచ్చుననియు నుడివిరి. కె. కోటి లింగమగారు బలపరచిరి. కాని వోటు నకు చెట్టగా వీరి పాయెను.

రెవరెండు జాన్వెస్టునగారు ప్రతిపాదనచేయుచు, పరీ క్ష డిసెంబరునెలయందు జరిపినయెడల నెలవునెవములు చాల స్వల్పముగలచే, పరీక్షాప్రయత్నలదిద్దువారికి చాలకష్టమగునని నుడివిరి. ఈ కష్టము యూరపియనులను భారతీయులకును సరిసమానమే. అంతియగాక విద్యార్థులు మార్చి ఏప్రిలు నెల లో కంటె డిసెంబరునెలయం దెక్కువ అనారోగ్యముచే బా ధపడుచుండురు. డిసెంబరునందు జరుగ పరీక్షలకు మి సభ యుంపుగోరు దర భాష్టులు అధికముగ నుండుటయు ఏప్రిలుమాసమున జరుగుసాంకేతిక పరీక్షలందట్టివభాష్టులు చాల స్వల్పముగ నుండుటయు ఇందుకు నివర్తనము.

విస్వా అప్పారావుగారు తీర్మానము చాలమంచిదేనని అంగీకరించిరి. కాని దానినాచరణలో పెట్టుటకు కొన్ని ఆటం కములు గలవనిరి. మనకు లాకలాకాలలేదు, ఇంజనీరింగు కలా కాలలేదు, వైద్యకలాకాలలేదు. ఈ విషయములందు మనము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముతో కలిసి పరీక్షలజరుపవలసి యున్నది. అందుచే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీ క్షల డిసెంబరువరకు తూర్చునంతవరకు మనమును తూర్పు టకు వీలులేదు.

సుబ్బారావుగారు ప్రత్యుత్తర మొసరచు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమువారు పరీక్షల డిసెంబరునకు మార్చి మార్గదర్శ కులయినయెడల మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు గూడ డిసెంబరునకు మార్చెదవనిరి.

ప్రతిపాదనను వోటునకు చెట్టగా వీరిపోయెను.

11 గంటలకు సభ ముగిసెను. తిరిగి భూభాష్యము 2 గంటలకు సమాజేవమయ్యదరు.

మధ్యాహ్నము

నెనెటినభవారు తిరిగి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమా జేవెరి.

వి. ఇ. డి. డిగ్రీపరీక్షలు

“వి. ఇ. పరీక్షయం దుత్తీర్ణులకుకు పూర్వము నెకంతకే ప్రాక్ర తెయనించు పొందినపిమ్మట వి. ఇ. పరీక్షయం దుత్తీర్ణు లైన అభ్యర్థులను అట్టెండిన్న సర్టిఫికేటు అవసరము తేకుండ గనే వి. ఇ. డి. డిగ్రీపరీక్షకు హాజరు గానీయవలెనని అకడమికు శాస్త్రిలువారికి శిష్యుల జేయమన్నార” అని ఎ. రామయ్య రావుగారు రుపపాదించిరి.

“అయిదు విస్తారములు ఉపాధ్యాయవృత్తియందున్నవారికినిగూడ అట్టేయే సర్టిఫికేటు లేకుండ బి. ఇ. డి. డిగ్రీ పరీక్షకు హాజరుగా నియమింపబడినది. గురువారా రోజు సవరణ నుపపాదించిరి. కాని సవరణ విగ్రహించినది. ప్రతిపాదన మంగి కరింపబడెను.

బి. ఇ. డి. డిగ్రీ పరీక్షకు హాజరును 30 లనుండి 20 లకు తగ్గింపబడినది. ఎ. రామచంద్రారావుగారు మరెయ్యక ప్రతిపాదనను దేగా ననినూడ అంగీకరింపబడెను.

చర్చల తెలుగులో జరుపుట

“విశ్వవిద్యాలయ సభలయందు చర్చలు ఆచరణయొక్క మైనంతవరకు తెలుగునందే జరుపవలెనని తీర్మానించబడినది.” అని కోటిలింగము పంతులుగారు చెప్పిన ప్రతిపాదనపైన, తరువాత, చర్చ జరిగెను.

కోటిలింగముగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు మొదట నాంగ్లమున మాట్లాడ దొడంగిరి.

వ. చి. శీతారామశాస్త్రిగారు:—ఈవిషయమును తెలుగున నెలవిచ్చెదరా? (పక పక నవ్వు)

అగ్రతనైన అనువతివైన కోటిలింగముపంతులుగారు మాటలాడుచు, ఆంగ్లము తెలియనివారమాత్రమే స్వభావమున మాట్లాడవచ్చుననియు ఆంగ్లము తెలిసినవారాంగ్లముననే మాట్లాడవలెననియు నిబంధనగల చతుర్భాషముచే తానాంగ్లమున మాట్లాడినవియు, కానియెవల ఆంగ్లముననే ప్రారంభించియుండెడివాడననియు నుడిచిరి. ప్రస్తుత విషయం దాంగ్లము తెలియనివారు అయినాగ్లరు గలరు. ఉత్తరకోటిరాజీంద్రశ్యా ఇంకను చాల అధికభాగ రావచ్చును. ఏమనగా దేశభాషాప్రతినిధుల కైదుసానములు గలరు. స్థానిక సంస్థలకు 17 స్థానములుగలవు. ఇవిగాక భూస్వామిలకరవున రెండుస్థానములుగలవు. పీఠం దరును ఆంగ్లభాష తెలియనివారే అయి యుండుట కవకాశము గలదు. శాసనసభయందుగూడ ఆంగ్లభాష రానివారు కొందరు గలరు. అందుచే శాసనసభాప్రతినిధుల స్థానములకుగూడ ఇద్దరు ఆంగ్లభాష రానివారు రావచ్చును.

వై. సు. చాన్సలరు:—శాసనసభ ఇంకా అట్టిసితికి రాలేదు.

కోటిలింగముగారింకను మాడలాడుచు, ఇక తెలుగు తెలియనివారింట్ల సభలో బహుస్థలమున నుడిచిరి. సామాన్యముగ ఆంగ్లసభ్యులందరకు ఆంగ్లము తెలిసియే యుండును. యూరపియు సభ్యులలోగూడ విషవనీలందరకు తెలుగు తెలుసును. వారిలో కొందరికి మనకంటె నెక్కువ తెలిసినవారుగూడగలరు. ఇక యూరపియును అధికారసభ్యులకు మాత్రము తెలుగు తెలియకపోవచ్చును. వీరికరిద్దరికంటె నధికముగ నుండరు. పీఠం దరులలో చర్చలపని తమయభిప్రాయముల సేర్పరచుకొనువారుగారు. వారు చుండుననే ఏమోనిచ్చి యిండుకొని వచ్చెదరు. అందుచే వారి కీచర్చలు ఎప్పుడు అవసరముగాదు. అంతగా నవసరమైనచో ఎవరికైన నకిది తెలుసుకొనెదరు. ఇక సుహృద్దీప్తి సభ్యులన్నచో వారిలో కొందరు తెలుగులో ఉపన్యాసము లొసగకపోయినను, తెలుగును సులభముగనే అర్థమచేసుకొనగలరు.

ఈకారణములవలన చర్చలు ఆంగ్లమున గావించుటకంటె ఆంగ్లమున గావించినయెడల అందరకును సౌకర్యముగనుండును. ఇట్లునర్చినయెడల, ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునం దాంగ్లమున బాధ్యులవలెనను ఆదర్శము త్వరలో సాధించుటకు దోడ్పడిన వారమయ్యెదము. తీర్మానము సంగీకరించినయెడల యెవరికిని బాధకరముగాదు. సాన్యమైనంతవరకు చర్చల నాంగ్లమున జరుపవలెనని తీర్మానము గోరువన్న దేగాని అందరును తెలుగులో మాట్లాడవలెనని నిర్బంధించుటలేదు.

మధ్యల చిన శీతారామశాస్త్రిగారు తీర్మానము నామోదించుచు, పూర్వకాలమున విద్యావంతులందరును సంస్కృత భాషాభ్యాసమున జిక్కి ఆంగ్లమును నిర్లక్ష్యమున వర్చినపుడు నన్నయభట్టారకుడు వచించిన శ్లోకము, ప్రస్తుత మాంగ్లభాషాభ్యాసమున బడి మాతృభాషను నిర్లక్ష్యమొనర్చు ఆంగ్లములప నర్తించునని మతి విరి. మాతృభాషయందు గౌరవము, ఆర్యగౌరవమునకు ముఖ్యమైనది. ఆంగ్ల మాతృదేశ పుత్రులందర ఆంగ్లమున మాట్లాడుట గౌరవముగ భావించుకొనవలెనగాని, అగౌరవముగ నొనరించుట. ఆంగ్లమున మాట్లాడజాలని పాకు తెలుపుట చరగాదు. స్వగ్రామములను మాట్లాడుట మున్న డైదగ్గలందును మాట్లాడుట మున్నది. గ్రామముగ మాట్లాడవలెనని యెందుచుట్టచుకొని మాట్లాడుకొనునపు డుపయోగించవలెనని భాషను నిర్దించినగాని, సామాన్యముగ వ్రాసుకొనునపుడుపయోగించవలసి భాషను నిర్దించినగాని గ్రామ్య గ్రాంథిక భాషలు లేవు. మాట్లాడునపు డరసున్నంతోడను,

సర్వాదేశములతోడను మాట్లాడవలెనని యెప్పుడును యెప్పుడును చెప్పియుండలేదు. కావ్యములను మాత్రమే గ్రాంథికము కావ్యములకే అవకాశప్రయోగనిచ్చెదము. ఆంగ్లభాషాభ్యాసానికి గలవలెనని మీరు కాసింపిరి. పండితుల కిచ్చట స్థానము సగిరి. పండితుల అభిప్రాయము తెలుసుకొనవలెనను అభిప్రాయము మీకున్నయెడల, మీ యభిప్రాయములు పండితులకు తెలుపగోరినయెడల మీరు తెలుగుతో మాట్లాడవలెను అనమును తెలుగుకు సంబంధించిన విషయములపై నా తెలుగున చర్చించెదరుగాక యనిగోరుచున్నాను.

కాశీసాహెబుగారు ఆంగ్లమున మాట్లాడుచు, తీర్మానము నెడల తనకు సంపూర్ణమున సానుభూతిగలనని నుడిచిరి అయితే తీర్మానము నాచరణలో పెట్టుటకు కొన్ని ఆక్షేపాలు గలవు. ఇకమీద ఎజండా మొదలగు నవన్నియును ఆంగ్లమునందును, తెలుగునందును ఇతరదేశ భాషలందును గూడ ముద్రించవలసివచ్చును. ప్రస్తుతము ఆంగ్లమున మాట్లాడగోరువారి కెవరికిని ఎట్టి ఆక్షేపాలులేదు. భారతముగ మాట్లాడవచ్చును. అందుచే నీ తీర్మానమున కిప్పుడు ప్రశ్నే కావశ్యక మెద్యును లేదు.

జయంతి రామయ్యపంతులుగారు గూడ ప్రస్తుత తీర్మానమున కవసరము లేదనియు, తెలుగునచ్చిన సభ్యులందరు తెలుగుతో మాట్లాడునన్నయెడల క్రమక్రమముగా చర్చయంతయు ఆంగ్లముననే జరుగగలదనియు నుడిచిరి. ఈలోపుగా ఆంగ్లమున చక్కగా మాట్లాడజాలని ఆంగ్ల సభ్యులుగూడ తెలుగునందు మాట్లాడుట నలంబుచుకొందరు.

మంసారాజుగారు:—ఆంగ్లాంగ్లములలో తమ ఇష్టము వచ్చినభాషలో మాట్లాడుటకు ప్రస్తుత మనకాశము గలదా? వై. చా:—కలదు. చర్చ రిగ్లభాషలుకూడ మాట్లాడవచ్చును.

జహరద్వీపగారు:—ఇదివరకుగూడ చాలపర్యాయములు తెలుగులోనే చర్చ జరిగెను.

రెవరెండు జాన్స్టనుగారు, వై. సు. చాన్సలరుగారి కోరికపై మాట్లాడుచు నిట్లునుడిచిరి. ఈతీర్మానముంగీకరించబడునెడల తెలుగు తెలిసిన క్రతిజీవనాస్వానకుడును తెలుగునందే మాట్లాడవలసి వచ్చును.

వై. చా:—ఇది వెంటనే ఆమలులోనికి రాదు. అటుల నిర్బంధించుటకు స్టాట్యూటునుసరింపవలసియుండును.

రె. జాన్స్టనుగారు:—“ఇది ఆంగ్లదేశము. ఆంగ్లభాష. ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయము. అందుచే ఈ తీర్మానము నెదుర్చుటగాని, చర్చలు ఆంగ్లమున జరుపవలసినవని గోరుటకుగాని మాకధికారములేదు. ఇతరులెచ్చటకు వచ్చినయెడల వారాంగ్లమున నేర్చుకొనుట మంచిది. నేను బెంగాలునందుండునని యెంచి బెంగాలీభాష నేర్చుకొంటిని. కాని నేనీప్రాంతమునకు రావలసివచ్చెను. బెంగాలీభాష నాకిచ్చట ఉపయోగపడదు. మీరీతీర్మానము గావించునెడల ఆంగ్లమును నేర్చుకొనుట నా విధిగ భావించెదను.”

కె. కోటిలింగముగారు ఆక్షేపాకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, జాన్స్టనుగారు నుడిచిన వాక్యములు కడుమనోహరముగ నున్నవని ప్రశంసించిరి. అట్టి భాషములే ఇతరసభ్యులందరును గలిగియున్నయెడల చాల బాగుగ నుండెడిదని నుడిచిరి. సాధారణముగ ఇచ్చట సభ్యులందరు తెలుగు తెలిసినవారయినను సరిగ మాట్లాడజాలవను భయములవనో తెలుగుతో మాట్లాడినయెడల ఇంగ్లీషురాదని అనుకొనెదరను భయములవనో తెలుగుమాట్లాడుటకు జంకుచుండురు. అందుచే అట్టివారందరునుగూడ తెలుగునందే మాట్లాడునటుల జేయుటకు తీర్మాన మవసరము.

ఈచర్చ నింతతో వదిలితరువాత విషయమును చర్చకు దీసుకొనవలసినదని ఎ. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు రుపపాదించగా నధికసంఖ్యాకులే నామోదించబడెను.

కార్యక్రమపట్టిక

కార్యక్రమపట్టికను ఆంగ్లమునగూడ ముద్రించవలసినదని కె. కోటిలింగంగా రుపపాదించగా, ఇది చాలవ్యయప్రయాసలకు కారణమగుననియు, ఇతరభాషవారుగూడ తమతమ భాషలందుగూడ ముద్రించవలెనని యడిగెదరనియు ప్రస్తుతము ఇన్ని భాషలందు ముద్రింపించుటవలన వ్యయములేవైనచోక ప్రయోజన ముండదనియుచై సుచాన్సిలురుగారు నుడిచిరి. అందుపై కోటిలింగంగారు తమతీర్మానము ముపసంహరించుకొనిరి.

బి. ఎ. కరీకులకు మినహాయింపు

ఒక ఆఫ్ నలు గ్రూపుతో బి. ఎ. పరీక్షలయందు తీర్మానమిరి యొక ఆఫ్ నలు గ్రూపునందుగూడ బి. ఎ. పరీక్షకు హాజరుగాదలవిన అభ్యర్థులకును, బి. ఎ. గాక మరియొక డిగ్రీపరీక్షయందు కిక్కిరె పవ బి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్షకు హాజరుగాగోగల అభ్యర్థులకును అట్టేయే సర్టిఫికేటు అనవసరమేకండ, బి. ఎ. పరీక్షకు హాజరుగలవలసి అనునటుల సెంటికేం నకధికార మొసగు 12వ చాప్టరు 10వ సెక్షను నేర్పరుచుచు బెంగలన్నగారు తీర్మానము నుపపాదించగా సంగీకరింపబడెను. అంతటితో సభముగి సెను.

గౌహతీకాంగ్రెసు

మహాత్ముడుచర్చలలో ప్రాముఖ్యమును వహించెను

విశేషము

జొంబాయి, డిసెంబరు 11—గౌహతీ కాంగ్రెసులో చర్చనీయాంశములైన రాజకీయ చర్చలందు గాంధీమహాత్ముడు విశేషప్రాముఖ్యమును వహింపడని ఒక సాయంకాలపుపత్రిక తెలుపుచున్నది

కాంగ్రెసులో విశేషమును నెలకొల్పుటకై కాంగ్రెసునాయకుల నందరిని రావించి సభ జేయింపవలెనని సోజీనీ దేవి యేర్పాటుచేయుచున్నట్లుగా తెలియుచున్నది గాంధీమహాత్ము డీసభకు పోవచ్చును

స్వదేశీప్రదర్శనము

కాంగ్రెసులో ఏర్పాటుచేయబడిన అఖిలభారత స్వదేశీ ప్రదర్శనము నాలుగు భాగములుగా విభజింపబడినది (1) ఖాదీ, (2) పారిశ్రామిక, (3) వ్యవసాయ (4) ప్రత్యక్ష ప్రమానిరూపములు అభయ ఆశ్రమము ఖాదీ ప్రతినిధులు, అఖిలభారత తంతుకాకసంఘము మరికొన్ని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీలును ప్రదర్శనకాలలో అంగళ్ల నేర్పరచుకొన్నవి

గాంధీమహాత్ముడు తెరచుట

మహాత్మాగాంధీగారు డిసెం 24 తేదీ గౌహతీ డిసెం 25 తేదీన ప్రదర్శనమును తెరచెదరు. ఖాదీగా ఒక్క అంగడియైన తేదీన తెలియుచున్నది.

విశిష్టసభలు

కాంగ్రెసు మందిరమున జాతీయవారములో నీడిగన సభలు జరుగనని తెలియుచున్నది:—

- (1) అస్సామీయ సంరక్షణ సభ
- (2) నతూర్ణ అఖిలభారత వలంట్టీరు సభ
- (3) అఖిలభారతగాయక మహాసభ
- (4) అఖిలభారత రాజకీయ నిర్బంధితలసభ
- (5) అఖిలభారత గోరక్షులసభ
- (6) అఖిలభారత సారస్వతసభ
- (7) అఖిలభారత హిందూసభ
- (8) అఖిలభారత హిందూ మహాసమ్మేళనము (ప్రీసెసు)

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

అధ్యక్షునెన్నుకొనుటకై జనవరి 7-వ తేదీన సమావేశమగును

నాగపూరు, డిసెం 11:—అధ్యక్షునెన్నుకొని శాసనసభ పనిని ప్రారంభించుటకై మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయొక్క ప్రథమ సమావేశము జనవరి 7-వ తేదీన జరుగను. మంత్రివర్గము నేర్పాటుచేయవలెనో లేదో దానినిగూర్చి సభవారి యుద్దేశ్యమేమో అప్పుడే తెలుసుకొనబడును.

ఎన్నిక తగాదావిచారణ సంఘము

సి. సి. మరాఠీ కాంగ్రెసు ఎన్నికల తగాదాలను పరిష్కారము చేయుటకై అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీల కిక్కిం గుకమిటీవారిచే నియమింపబడిన విచారణ సంఘమువారు నాగపూరుకుబదులుగా వార్ధాలో కలియవలెనని తిరిగి తీర్మానించుకొనిరి. (అ. తె.)

సి. రాజగోపాలచారిగారు

నాగపూరులో నుపన్యసించుట

నాగపూరు, డిసెం 11:—సి. రాజగోపాలచారి గంగాధరరావు దేశపాండేగార్లు కార్దానుండి నాగపూరుకువచ్చి నిన్న రాత్రి బహిరంగసభలో నుపన్యసించిరి.

ఓటరులు తాము చేసినపని పూర్తియైనదని తలంపరాదనియు శాసనసభలకు వెలుపలగూడ తమ ప్రతినిధులుకు సాయముచేయుచుండవలెననియు దేశపాండేగారు చెప్పిరి.

వ్యవసాయిక సమస్య

హిందూదేశములో వ్యవసాయదారుడు సాధారణముగ పేదవాడైయుండుటచే మారత యంత్రవాయము వానికి పనికిరాదనియు, అట్టి ప్రయత్నాలు నల్పుటవలనవాడు మరింత కూలీ పోవుననియు చెప్పిరి.

చరకా

గృహ పరిశ్రమగా ధరకానుపయోగించుచు ఉబ్బరును ధరించుచుండినయెడల నిరుద్యోగసమస్య చాలవరకు తొలగిపోవునని దేశపాండే రాజగోపాలచారిగార్లు ప్రలలకు సలహా జెప్పిరి. (ప్రీ సెసు.)

పూనా నేతావనసంఘముయొక్క శాఖయొకటి నాగపూరులో స్థాపింపబడెను. సర్ జి. యం. చిత్తలీసుగారు అధ్యక్షులుగను స్థిరపురానిక్కుగారు కార్యదర్శులుగను నియమింపబడిరి.

డా॥ పార్వతిబాయిగారు

పంజాబు శాసనసభకు ఎన్నికైన శ్రీమతి
భార్యలు.

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల సమావేశము

అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి నెన్నుకొనుట

[మా రాజకీయవిలేఖరి]

చన్నపురి శాసనసభ్యులందరి కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులు
సుమారు 35 గురు నిన్నటి మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు మైలా
పూరులో శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి ఇంటియందు
సమావేశమైరి. శాసనసభా ప్రతినిధులుమాత్రమే సభాచర్చలం
దు పాల్గొనిరి. శాసనసభాధ్యక్షపదవికి, ఉపాధ్యక్ష (డిప్యూటీ
ప్రెసిడెంట్) పదవులకు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనుట గూర్చియు
ప్రతిపక్షాలపక్షమునకు నాయకుని, ఎన్నుకొనుట గూర్చియును
దీర్ఘ కాలము ఎర్పజరిగెననియు, తుట్టుతుడకు ప్రతిపక్షాలపక్ష నా
యకుని ఎన్నుకొనువిషయము ప్రస్తుతము కొంతకాలమువరకు
నిలుపుదలకేయబడెననియు తెలియుచున్నది.

శాసనసభాధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి నెన్నుకొనువిషయములో
ములో సత్తయూర్తి, సి. వి. యస్. నరసింహ రాజుగారిపేర్లు
నూచింపబడెనట. చివరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ నాడు కాంగ్రెసు సం
ఘాధ్యక్షులగు ప్రకాశం, శ్రీనివాసయ్యగారు లిరువురకలసి
ఆలోచించి నిర్ణయ మొసంగునటుల సభ్యులెల్లరు ఆమోదించి
రట. కడకు నరసింహరాజుగారే వికకంఠముగ అభ్యర్థిగ ఆ
మోదింపబడిరి.

ఉపాధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి నెన్నుకొనువిషయములో
దాదాపు పదిపేర్లు నూచించబడెను. అందులో ముఖ్యముగ
అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, కె. కోటిరెడ్డి, సి. వి. వెంకటరమణ
అయ్యంగారు, జి. పి. సల్లానా, బషీరు అహమ్మదుగారుపేర్లు
ప్రధానముగ బేర్కొనబడుచున్నవి. నిన్నటివరకు ఇదమితముని
ఎవరినిగాని నిర్ణయించలేదు. నేటి సాయంత్రములోగ నిర్ణయిం
తురని జెప్పగలను. బహుశః వెంకటరమణయ్యంగారు గాని,
లేనిచో కోటిరెడ్డిగారుగాని నిర్ణయింపబడవచ్చును.

ఆర్థికసంఘమునకు కె. కోటిరెడ్డి, జి. పి. సల్లానా, సి.
సి. వెంకటరమణ, మిరాన్ సాహెబుగారులును, పబ్లిక్
ఆకౌంటుసంఘమునకు అయ్యదేవర కాశీరవరావు, టి. ఆది
నారాయణశెట్టి, కారంత్, సి. గోపాలమినగారులు ఎన్ను
కొనబడిరి.

ప్రతిపక్షాలపక్ష నాయకునిఎన్నిక నిన్నటిదినము జరుగక
పోయినను శ్రీమాన్ సత్తయూర్తిగారే నాయకుడుగ జేయబడు
ట కెట్టి సందేహ ముండబోదు.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారి ఇంటివద్ద జరిగిన సభ
కరుడెంచిన వారిలో శ్రీయుతులు టి. ప్రకాశం, కె. నాగేశ్వ
రరావుపంతులు, సి. వి. యస్. నరసింహ రాజు, అయ్యదేవర
కాశీరవరావు, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, పి. రంగసా
మి అయ్యంగారు, వేమవరపు రామదాసు పంతులు, కె. వి.
ఆర్. సామినాయుడు, యస్. సత్తయూర్తి, సామి వెంకటా
చలంశెట్టి, దండు నారాయణరాజు, బిక్కిని వెంకటరత్నం,
చావలి రామ సోమయాజులు, బులుసు సాంబయ్యూర్తి, కె. కో
టిరెడ్డి, ఓ. వి. రెడ్డి, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, డాక్టరు వి.
యస్. మల్లయ్య, పి. భక్తవర్ణునాయుడు, సి. వెంకటరంగం

డా॥ మదరాసు వరదరాజు గంగాధరశివగారు

(వైద్యశాఖోద్యోగి-కడప) వీరిని నిన్నుజాతుల
ప్రతినిధిగ మదరాసుశాసనసభకు నామినేటు జేసిరి.
(ప్రె. ఫో. బి)

నాయుడు, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, బషీరు అహమ్మద్, య
స్. మత్తయ్య ముదలియారు, సి. యస్. గోవిందరాజు ముద
లియారు, టి. ఆదినాథయ్యశెట్టి, పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు,
బి. విశ్వనాథదాసు, తులసిరాము, జి. పి. సల్లానా, వరదా
కామేశ్వరరావు నాయుడు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పి.
శివరావుగారులు గలరు.

శాసనసభాధ్యక్షపదవి

అభ్యర్థి

ఆది ఆంధ్ర ప్రతినిధి నియామకము

సి.వి.యస్. నరసింహరాజు యమ్. క్రిష్ణననాయరు

గార్లు అభ్యర్థులు

చెన్నపురి శాసనసభాధ్యక్షపదవికి నామినేషనులు నేటి
ఉదయము 12 గంటలకు శాసనసభా కార్యదర్శిగారిచే ప్రచు
రింపబడినవి. కాంగ్రెసు స్వతంత్రపక్షములతరపున రా.బి.సి.
వి. యస్. నరసింహరాజుగారును, జస్టిసుపక్షముతరపున డి. బి.
యమ్. క్రిష్ణగారును ఉపపాదింపబడిరి.
నరసింహరాజుగారి నామినేషనును 6 గురు సభ్యులుప
పాదించిరి. మరి యార్దురు బలపరచిరి.

యస్. మత్తయ్యమొదలియారు, పి.సి. వెంకటపతిరాజు
యస్. సత్తయూర్తి, బిక్కిని వెంకటరత్నం బి. విశ్వనాథదాసు
గారులు ఉపపాదించగ అయ్యదేవర కాశీరవరావు, దండు నా
రాయణరాజు, వి.వి. వెంకటరమణయ్యంగారు, జి.పి. సల్లానా,
ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారులు బలపరచిరి. 2-వ మంత్రిగా పి.
రంగనాథముదలియారు ఉపపాదకులుగను 3-వ మంత్రిగా బి||బి||
ఆరోగ్యసామి ముదలియారుగారు ఆమోదకులుగను వేరొక
నామినేషనుగూడ దాఖలుజేయబడెను.

క్రిష్ణన్ నాయరుగారిని పి. టి. రాజన్ గా రుపపాదిం
చిరి. టి. కె. చిదంబరముదలియారుగారు బలపరచిరి.

డిప్యూటీ అధ్యక్షుని నామినేషనులు ఇంకను కార్య
దర్శిగారి కందలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులు నేటిసాయంత్రములోగ
నిర్ణయింతురు.

ది|| బి|| క్రిష్ణన్ నాయరుగా

రుపసంహరించుట

నామినేషను పేషరులు కార్యదర్శిగారి కందజేయబడిన
పిదప ది|| బి|| యమ్. క్రిష్ణన్ నాయరుగారు తమ నామినే
షను రద్దుజేసుకొనినటుల కార్యదర్శిగారికి తెలియజేసిరి.

అందుచే సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు ప్రత్యర్థి
లేకయే రేపు శాసనసభ కార్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడెదరు.

ఎన్. శివరాజుగారు
బి. ఎ. బి. ఎల్. హైకోర్టువకీలు మదరాసు
నిన్నుజాతులప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి.

(ప్రె. ఫో. బి)

క్రొత్తనామినేషనులు

శాసనసభ కిదివరలో గావింపబడిన 27 నామినేషనులు
గాక మిగత మూడునామినేషనులు నేడు తెలుపబడినవి. క్రిష్ణా
జిల్లా గుడివాడనివాసియుగు గుండ్రు వెంకయ్యగారు (ఆదిఆం
ధ్రులు) రివిన్యూ కార్యదర్శి, జి. యస్. హోలు, పబ్లిక్ వర్కుస్, సా
కార్యికశాఖాకార్యదర్శి యస్. హెచ్. స్టేటరుగారు మూడు
సానములకు నియమింపబడిరి. కడపటి ఇరువురు ఉద్యోగుల
నామినేషనులు తాత్కాలికముగ గావింపబడెను. టైరుమన్
గారు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగవరకు.
శాసనసభయందు ప్రభుభక్తిప్రమాణమును గైకొనబాలరు.

చెన్నపురిశాసనసభ

14 వ తేదీ సమావేశము-సభాకార్యక్రమము

డిసెంబరు 14 వ తేదీ సమావేశము గానున్న చెన్నపురి
శాసనసభయందలి కార్యక్రమము:-

నూతనసభ్యులు

నూతనముగ శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడినట్టియు, నియ
మింపబడిన సభ్యులెల్లరును రాజభక్తిప్రమాణముల గైకొని తమ
తమ ఆసనముల స్వీకరింతురు-

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

చన్నపురి శాసనసభా నియమములు 5 (ఏ) నియమము
క్రింద సభ్యులు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొందురు.-

డిప్యూటీ అధ్యక్షులు

భారతప్రభుత్వచట్టము 72 డి (7) క్ష నుక్రింద ఏర్పడిన
శాసనసభా 8 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు ననుసరించి సభవారు డిప్యూ
టీ ప్రెసిడెంట్ను ఎన్నుకొందురు.

పబ్లిక్ అకౌంటుసంఘము

1926-27 సంవత్సరమునకు పబ్లిక్ అకౌంటుకమిటీకై
7 గురు సభ్యుల నెన్నుకొనుటగాను అధ్యక్షునిచే నేర్పరప
బడగల తేదీయందు ప్రైవేటుమునకు సభవారు సభ్యుల నెన్ను
కొనుటకై గౌ|| టి. ఇ. మాయిరుగారురపపాదన గావించురు.

ఆర్థికసంఘము

ఆర్థికసంఘమునుగూర్చి 1921 ఏప్రిలు 1 వ తేదీ సభ్యు
లుగావించిన 17 వ నెంబరు తీర్మానము ననుసరించి 1926-27
సం|| మిగతభాగమునకు 6 గురు సభ్యులను అధ్యక్షునిచే నియ
మింపబడు తేదీయందు ఎన్నుకొనుటకై గౌ|| టి. ఇ. మాయి
గా రుపపాదించెదరు.

మలబారు టెనెన్సీబిల్లుపై గవర్నరుగారి ప్రకటన

2-9-26 వ తేదీ శాసనసభయందు తీర్మానింపబడి
మలబారు టెనెన్సీబిల్లునకు గవర్నరుగారు సమ్మతి నిరాకరిం
పటల గవర్నరుగారి ప్రకటన చదువబడును.

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

శ్రీశ్రీ

కలకత్తాలో రాజప్రతినిధిగారు చేసిన ప్రసంగములలో ఎన్నడగినవిశేషములు లేకున్నను, నిరుత్సాహమున! కవకాశము గలిగించుట తథ్యము. సంస్కరణములగూర్చి విచారించునను రాయల్ కమిషనునుగూర్చి వీరు రెండుమూడుమాట్ల ముచ్చటించిరి. త్వరలో రాబోయేది రాయల్ కమిషను అగుపడములను వీరు యోగించిరి. కాని ఎంత త్వరలో వచ్చునో వీరివాక్యములబట్టి గ్రహించవీలు కనుపించదు. విచారణసంఘము వచ్చులోపల, హిందూదేశమును అచంచలమగు బునాదులపై నిలుపవలయుననెడి యాశలు సఫలమగుగాకయని వీరు గోరుచున్నారు. కాని ప్రస్తుతసంస్కరణములు అచంచలమగు బునాదులుగ నేర్పడునా? వానిపై స్వరాజ్యసాధము నిర్మితమగునా? రాజప్రతినిధిగారియూహలులేకున్నను, ప్రజలు మాత్రము సంస్కరణములు స్వరాజ్యమునకు దారిజూపునని నమ్ముటలేదు. మార్వాడీసంఘమునకు బదులుకెప్పుడు, కరెన్సీ సమస్యప్రాముఖ్యమును తాము గుర్తించితిమని పలికిరి. కాని ప్రజలు నలదని మొనరించుచున్నను, రూపాయిమారకమును పిల్లింగు 6 పెన్నీలుగ నిర్ణయించిన పిమ్మట నెట్టియుశేషమన వాక్యములజెప్పిన నేమిఫలము? ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన మారకము రూపాయివిలువను స్థిరపరుచుననుట భ్రమదప్ప వేరుగారు. ఈనిర్ణయము మారినగాని, భారతీయులు సంతృప్తి జెందరు. రాజప్రతినిధిగారి విషయమై ఎట్టియాశను జూపలేదు.

వ్యవసాయవిచారణసంఘము వారేమని నిర్ణయించునోయని తామెదురుజూచుచున్నటుల రాజప్రతినిధిగారు బలికిరి. కాని, యీసంఘమువారు, హిందూదేశపు రయితులకితిని చక్కబరుతురను నమ్మకము, ప్రజలకింతవరకు గలుగలేదు. ప్రధానసగరములలో గూర్చుని ఉద్యోగులను విచారించిన మాత్రాన, వీరికి హిందూదేశ గ్రామముల నిజస్థితి గోచరించునని నమ్మ వీలులేదు. సంస్కరణములను విచారించెడి రాయల్ కమిషనువారే, ప్రస్తుత శాసనసభల ప్రాతినిధ్యము గూర్చి విచారించురనియు, వాచిజ్యమునకు అర్హ ప్రాతినిధ్యము నొసగెదరనియు, రాజప్రతినిధిగారు మార్వాడీ సంఘమువారిని ఊరడించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములగూర్చి వీరు ముచ్చటించుచు, వెలుపలనుండి చేయడగిన మార్పు అల్పమనియు, హృదయములందు మార్పుగలిగినగాని శాశ్వత ప్రయోజనము గలుగదనియు, రాజప్రతినిధిగారు నుడివిరి. కాని హృదయపరివర్తనము గలుగుటకు ప్రభుత్వము వారే విషముగ తోడ్పడెదరో, రాజప్రతినిధిగారు జెప్పరయిరి, దేశనాయకులతో సంప్రతించి, వారు

జెప్పిన చొప్పున నడుచుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులుగ నుందురా? అట్టిసంప్రతింపు గనుపించదు. ఇంతవర కమలు లోనున్న విభజించిపాలించు సూత్రమును పూర్తిగా మానుకొనినగానినత్వరాభివృద్ధిగలుగదు. అన్నిటికయిననుముఖ్యమయినది, స్వపరిపాలనా ప్రధానము. స్వపరిపాలనము ప్రజలకు లభించుచో, జాతిమత వైషమ్యములు వానియంతట యవియే సమసిబోవును.

ఇతర దేశములన్నిటిలో, స్వపరిపాలనానుభవమే, వైషమ్యములను దొలగించుటకు మూల హేతువయ్యెను. హిందూదేశమునందయినను, అటులనే జరుగకమానదు. రాజప్రతినిధిగారి రీతియమై యోచించినటుల దోచదు. ప్రభుత్వమువారు లా అడ్డరులను మున్ముందుగ రక్షించెదరని, రీడింగు ప్రభువుగారివలె ఇర్విను ప్రభువుగారును చాటిరి. కాని, అట్టిప్రయత్నముగూడ కలకత్తాలో నిదివరకు విఫలమయ్యెను. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వలన గలిగెడి చెడుగులను, రాజప్రతినిధిగారు పరిపాలనా ప్రారంభసమయమున సూచించియుండిరి. ఈవిషయమై వారేమయిన మార్పు గలిగించెదరేమోనని, పలువు రాశించిరి. కాని, మహమ్మదీయ సంఘమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, రాయల్ కమిషను వచ్చి విచారించువరకు ఎట్టిమార్పు జరుగదని వీరు అభయమొనగిరి. ఇంతియగాక, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము సనుభవించుచున్న వారియభిప్రాయములను జాగరూకతతో విచారించనిది ఎట్టిమార్పు గావింపరనిగూడ వీరు వాగ్దానముజేసిరి. రాజప్రతినిధిగారి మొదటియత్నహేతువు, సి విలు సర్విసు ప్రోద్బలముచే చల్లబడినటుల దోచును. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నిలిపియుంచి, వైషమ్యములను పోద్రోలనెంచుట నేలవిడచి సాముచేయుటయగును. కొన్ని సంఘములకు ప్రభుత్వోద్యోగములను రిజర్వు చేసి, ఇప్పుడు గనుపించెడి అసమానత్వమును తగ్గించుటయే తమ యుద్దేశ్యమనిరి. కాని ఈపేరుతో జరుగుచున్న అక్రమములవలన దేశము నందు మితిలేని అసంతృప్తి ప్రబలుచున్నది. ఉద్యోగముల నిటుల రిజర్వుచేయుచున్నను, అర్హులగు వారినే నియమించెదరని రాజప్రతినిధిగారు జెప్పిరిగాని, ఆచరణలో నది సాధ్యపడదని, అనుభవము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సాధనముమాత్రమేగాని, లక్ష్యముగాదని, రాజప్రతినిధిగారి యుద్దేశ్యము. ఉద్దేశ్యమదియేమై యుండవచ్చును. కాని లక్ష్యము మరుపుదగులుటయు, సాధనమే లక్ష్యముగ పరిణమించుటయు సర్వసామాన్యమయినది. ఇబ్బందులు వీడి, సమానస్థానము నాక్రమించుచున్న వారుగూడ, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును విడుచుటలేదు. ఒకసారి రుచి మరిగినపిమ్మట, ప్రత్యేకపుహక్కులను సులభముగ వదులుకొను వారు గనుపించరు. అర్హతమూలబడి, ప్రత్యేక సౌకర్యములు ప్రధానస్థాన మాక్రమించుటవలన, మనస్పర్థలు ప్రబలుట సహజము. రాజప్రతినిధిగారు, ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులను సమర్థించుచు, భవిష్యత్కాలముగూర్చి ఎట్టియాశను పురిగొల్పక, ప్రసంగించినను, వారు చెలిపిన కడపటివాక్యములను అన్ని సంఘములవారును గుర్తించుట ముఖ్యము. రాజభక్తితోపాటు దేశభక్తినిగూడ తప్పకజూపవలయునని రాజప్రతినిధిగారు గోరిరి. రాజభక్తిజూపింది

కారులను సంతృప్తిపరచి దేశద్రోహము గావించినను యిబ్బందిలేదని దలచువారు కొందరు గలరు. ఇట్టివారు స్వార్థప్రేతులై దేశభక్తిని విడనాడుచున్నారు. జప్తినుపక్షమువారిట్టి కోటిలోజేరి, ప్రజలచే నేవగింపబడిరి. ఇట్టివారికి రాజప్రతినిధిగారు దేశభక్తిని బోధింపవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రత్యేకసాంఘిక క్షేమమునకు దేశక్షేమముతో సంఘర్షణ గలుగకుండ జూడవలయును. స్వసంఘాభిమానము మితిమీరి దేశాభిమానమున కంతరాయము గలిగింపకుండ కాపాడవలయును. దేశభక్తులని పెర్గాంచినవారే, స్వసంఘాభిమానమును ముందుబెట్టుచు, దేశక్షేమమును నీటగలుపుచున్నపుడు, తక్కుంగలవారిసంగతి జెప్పనేల? ఇట్టిదృక్పథమువలన, స్వరాజ్య మింకను దూరమగుట దప్ప వేరులాభము గలుగజాలదు.

నూతన మదరాసు శాసనసభ

నూతన మదరాసు శాసనసభ రేపటిదినము ప్రారంభమగును. రాజభక్తిప్రమాణముతో కార్యక్రమము ప్రారంభమై పిమ్మట అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరుగును. అడుగులోనే హంసపాదనునటుల, మలబారు రయితులచట్టమునకు గవర్నరుగారు అంగీకారమును నిరాకరించినటుల, రేపటిదినము శాసనసభలో ప్రకటితమగును. ఇయ్యది శుభచిహ్నము గానేరదు. సంస్కరణములపట్ల ఇదివరకే ప్రజలలో విశ్వాసము తొలగిపోయినది. రాబోవుశాసనసభలలో ప్రజాప్రతినిధులు సహకారము నలుపవలయునని, పాలకులు గోరుచున్నారు. రాయల్ కమిషనువచ్చులోపల, బుద్ధిమంతులవలె మెలగవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు హితముగఱపుచున్నారు. ఇట్టిసందర్భములలో, అన్నిపక్షముల వారును అంగీకరించిన మలబారు రయితులచట్టమును గవర్నరుగారు నిరాకరించుట, సహకారమున కేమాత్రమయినను ప్రోత్సాహమొసగునా? అనుకూల వాతావరణమును వ్యాపింపజేయునా? ఏవిధమున జూచినను, సహకారమున కడ్డుపడుచున్న వారు పాలకులుగాని, పాలితులుగారని విదితమగుచున్నది. ప్రజలుకోరెడి నేషనల్ డిమాండును సఫలపరచుచో, సహకారభావము మరల బెరుగుట తథ్యము. అందుకుమారుగ, ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించి, మీదు మిక్కిలి వారు సహకారము నలుపలేదని నిందించుట, సహేతుకము గానేరదు. సహకారము ప్రబలవలయుననిన, పాలకులు వెన్వెంటనే తమ దృక్పథమును మార్చుకొనుటయవసరము. ఈలోపుగ అధికసంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసుపక్షమువారు తాముజేసిన ప్రమాణములను మరువక, శాసనసభలలో ఆత్మగౌరవము కనుబఱచి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుట యవసరము. మంత్రినదవులను నిరాకరించి, మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఇతరరాష్ట్రములవారి కెల్లరకు మార్గదర్శకులయిరి. ఇంతియగాక, చెన్నరాజధానిలో ద్వేషవ్యాప్తికి మూలకారకులయిన జప్తిసువర్గమువారిని స్థానభ్రష్టుల గావించగలిగిరి. ఇకముందు స్వరాజ్యసిద్ధికై యావచ్చుక్తిని వినియోగించుట, కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మము. ద్వంద్వప్రభుత్వస్థానమున స్వపరిపాలనము సుస్థాపితమగునటుల పాటుబడుట యత్యంతావశ్యకము. శాసనసభలకు లోపలను

మొలనుగూడ, స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములు కొనసాగవలయును. ఎప్పటికప్పుడు తామెందుకు శాసనసభలలో ప్రవేశించితిమో, కాంగ్రెసు పక్షమువారు జ్ఞాపకము జేసికొనవలయును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు చేయూత నొసగుటకుగాక, దాని స్థానమున స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటకు, వీరు సంకల్పము గావించిరి. లేనియెడల, వీరికిని ఇతర పక్షములకును ఎంచడగిన భేదమేయుండదు. మద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులెల్లరును తమధర్మమును నెరవేర్చెదరని దేశ మెదురు ఖాచుచున్నది. ఓటరులు కాంగ్రెసుపక్షమువారిపై సంపూర్ణవిశ్వాసము జూపుటకు కారణము, స్వరాజ్య సంపాదనకు వారు అప్రమత్తులై పాటుబడుదురను నమ్మకముదప్ప వేరుగాదు. అట్టి నమ్మకమును, కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు సార్థకపరచి, ప్రజలశాశ్వత కృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరుగాక!

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటుసమావేశము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు సమావేశమునందు మొదటిరోజున కొన్ని ముఖ్యవిషయములు విచారించబడినవి. ఆసర్దు, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు తరగతులు విశ్వవిద్యాలయమువారియధికారముక్రిందనుండవలయునను తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. విద్యావిధానమును విశ్వవిద్యాలయమువారే నిర్వహించి పరిపాలింపవలయును. ప్రభుత్వమువారు ధన సహాయము జేయుట యవసరమయినను, అంతకన్నను వారి యధికారము విస్తరించుట పాడిగాదు. విశ్వవిద్యాలయము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచు, ప్రభుత్వమువారి ఒత్తిడికి లోనుగా కుండ నుండవలయును. ఇట్టి స్వేచ్ఛయవసరమని, నాగరిక దేశములందెల్ల యంగీకరింపబడుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులుగూడ, విశ్వవిద్యాలయమునకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛయుండవలయునని సూచించిరి. లేనిచో, విశ్వవిద్యాలయమువారు విద్యాభివృద్ధికి చేయగల సహాయము అల్పము. ప్రభుత్వమునకు విశ్వవిద్యాలయ మొక ఉపాంగమగును. ఈతీర్మానమును సిండికేటువారిపునర్విచారణకై పంపవలయునని తుదకు నిర్ణయింపబడినను, విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటలో సిండికేటు సభ్యులుగాని, సెనేటుసభ్యులుగాని, ఏమరియుండరని నమ్మెదము. మరియొక ముఖ్యతీర్మానము బెజవాడను విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరుగ నేర్పరుచుటకు సంబంధించినది. బెజవాడను విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగ నిర్ణయించినపిమ్మట, విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరుగ గావించుకుండుట భావ్యముగానే రదు. కేవలము విశ్వవిద్యాలయపు సిబ్బందికి కూటముగనుండి, విద్యాభివృద్ధికి చేయూత నొసగనిచో, బెజవాడఖ్యాతి యినుమడింపజాలదు. ఇంతియగాక, చిత్తునూచనలలో బెజవాడ సెంటరుగ పేర్కొనబడెను. ఏకారణముచేతనే, నది పిమ్మట తొలగింపబడెను. బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగ నుండుట కంగీకరించినపిమ్మట, సెంటరుగ జేయకుండుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును, సెనేటుసభ వారంగీకరించుట యోగ్యముగనున్నది. పవిత్ర కృష్ణానదీతీరమునందు, సెంటరునుంచుట విద్యాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనము. ఆంధ్రదేశపు సహజ కేంద్రప్రదేశమునందు, కార్యస్థానమును విశ్వవిద్యాలయస్థానమునుగూడ కలసియుండుట, అన్నిభాగములవారికిని లాభకరము. సెనేటుసభవారు గోరినటుల, ప్రభుత్వమువారు త్వరలో విశ్వవిద్యాలయ శాసనమును సవరించెదరని నమ్మెదము. విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమున్నచోట, కళాశాల యుండ నక్కరలేదని తాము మొదటతలచినను, యనుభవము మూలమున తమ యభిప్రాయము మార్పు జెందెనని, రామలింగారెడ్డిగారు బలికిరి. రామలింగారెడ్డిగారు సూచించినటుల, కార్యస్థానమున్నచోట విశ్వవిద్యాలయస్థానమై యుండుట గూడ ముఖ్యవసరము. ఇట్టిమార్పు ఎంతత్వరలో లభించిన సంతమేలని సూచించెదము. విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును బెజవాడలో స్థాపింపవలయునను తీర్మానమునుగూడ సెనేటుసభ వారే కేగ్రీవముగ నంగీకరించినందులకెంతయుసంతసించెదము. శనివారమునాడు గావింపబడిన తీర్మానముల గూర్చి రేపు వ్రాసెదము.

గురుద్వారా ఖయిదీలు

గురుద్వారా సమస్య పరిష్కరింపబడినను, చట్టము నిర్మింపబడినను, అకాలీ నిర్బంధితుల నందరను విడువకుండుట, పంజాబు ప్రభుత్వమున కేమాత్రము గౌరవప్రదముగాజాలదు. ప్రాతవైషమ్యములను మరచునటుల జేయుట, వివేకము. సుప్రసిద్ధ నాయకులగు ఖరకుసింగుగారిని మరి యితర ఖయిదీలను ఇంకను విడువనందులకు, అసమ్మతి దెలుపుచు అకాలీ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తీర్మానములను గావించిరి. ఈవిషయమై ఒత్తిడి గలిగించుటకు సిక్కులలో నన్ని పక్షముల వారును తోడ్పడవలయునని, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. అకాలీలునాయకులను నిర్బంధముననుంచుచో, అకాలీలుభయపడుచుందురని తలచుటకన్నను పొరబాటువేరుండదు. అకాలీలు భయాతీతులనియు, ఎట్టి కష్టములకయినను, వెఱవరనియు, ప్రపంచమునకు వెల్లడియయ్యెను. అట్టిస్థితిలో, నాయకుల నిర్బంధముల మూలమున, వారిని భయపెట్ట నెంచుట వ్యర్థప్రయత్నముదప్ప వేరుగాదు. వీరినికనుకారాగ్యహములం దుంచినకొలదియు, గురుద్వారా చట్టము నెమ్మదిగ కొనసాగుట కాటకము గలుగును. కారాగ్యహములలోనున్న దేశభక్తులను వదలివైచుటచేతనే, అనుకూలవాతావరణము కొంత వరకయినను ప్రబలునని, అధికారులు గ్రహింపజాలకున్నారు. ప్రాతపద్ధతులను వీరు విమవలేకున్నారు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సండితులు

హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయముల కన్నిటికిని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమే శిరోభూషణమై వెలయుచున్నది. సుప్రసిద్ధశాస్త్రవేత్తలు, యావిశ్వవిద్యాలయమునుండియే బయల్పడలిరి. దేశమునకంతకును వీరు కీర్తిదెచ్చుచున్నారు. ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలో పేరుప్రతిష్ఠలులేక పడియున్న నిజసమర్థులను, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము గౌరవించుచున్నది. ఇటీవల బ్రిటీషు విశ్వవిద్యాలయ సమావేశమునకు వెడలి, గౌరవము బొందినచ్చిన సర్ జగదీశచంద్రబోసు, సర్ ప్రభు చంద్రరాయి, ప్రొఫెసరు రాధాకృష్ణను, డాక్టరు బాగ్గీరల్లకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము స్వాగత మొసగుటయందు ఎట్టివింతలేదు. అన్యదేశములవారుగూడ వీరిని

గాంచి గర్వపడుచుండ, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము తనపండితులగాంచి సంతసము జూపుట సహజమేగద. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మయినను, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము దొక్కినమార్గము దొక్కక, సమర్థులగువారికి తగుప్రోత్సాహ మొసగి, శాస్త్రపరిశోధనకును, జ్ఞానాభివృద్ధికిని తోడ్పడి, ఆంధ్రుల గౌరవమును కాపాడుట శ్రేయస్కరము.

ఒక్కమంత్రి

అస్సాంలో ట్రాన్సుస్థలశాఖలను నిర్వహించుటకు ఒక్కమంత్రినే నియమించినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. అస్సాంలో కాంగ్రెసుపక్షము అధికసంఖ్యాకమగుపక్షమగుటచే, ఇతరులనుండి ఇరువురు మంత్రులు లభింపలేదుగాబోలు! ట్రాన్సుస్థల శాఖల సందర్భమున, మంత్రులు జేయదగిన మేలులేదుగావున ఒక్కమంత్రితో సరిపెట్టుకొనినను యిబ్బంది గలుగదు. ఖర్చులుగూడ తగ్గును. ఇంతకన్నను మంత్రులనలే లేకుండ పరి పాలించుట సుకరమయినను, ప్రతిపక్షకొరకొక్కమంత్రిని నియమించిరని దోచును.

సెంట్రలుగురుద్వారాబోర్డు

అమృతసరము, డిశంబరు 11— ఎస్. జి. పి. సి. (సెంట్రలు గురుద్వారాబోర్డు) కార్యనిర్వాహకసంఘము దిగువ ప్రకటించిన రెండుతీర్మానముల గావించెను:—

ఫండ్ ప్రతినిధులై కలకత్తానుండి సెంట్రలుబోర్డు సామాన్యసమావేశమందు డిమాండుజేసినను సెంట్రలుబోర్డు ఆద్యక్షుడు ఎస్. ఖరక్ సింగు, యితర గురుద్వారాబోర్డు డిల యంతవరకు దొరతనము విడుదలజేయక పోవుటయేగాక, సిక్కుల యితర యిబ్బందుల తొలగింప యత్నింపక పోవుట మిక్కిలి విచారముగ నున్నదని సెంట్రలుబోర్డు కార్యనిర్వాహక వర్గము తెలియజేయుచున్నది. ఇట్టిపరతుల గోరకయే అకాలీనాయకుల విడుదలజేసినప్పుడు బైబిలచెరసాలలం దుంచుటకు యెట్టికారణమును లేదు.

(2) గురుద్వారాబోర్డు డిల విముక్తజేయుటకు సైనికముగ ఒత్తిడిగలుగజేయుటకు ప్రజాభిప్రాయము గలుగజేయుటకు శిరోమణి అకాలీదాలునకు యాసమావేశము సంపూర్ణముగ తోడ్పాటుజేయుచున్నది. భిక్షాభిప్రాయములగుల సిక్కులెల్లరును అకాలీదాల్ కార్యక్రమము కొనసాగించుటకు ద్విగుణీకృత్యాహము జూపవలయునని సిక్కులెల్ల యాసమావేశము గోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఉత్తరయిండియా వాణిజ్యసంఘము

లాహోరు, డిశంబరు 11— ఉత్తరయిండియా వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడు నేడుజరిగిన సమావేశమున కధ్యక్షతవహించెను. గోల్డుబులియను స్టాండ్డునుంచి సర్ జేసీత్ బ్లాక్లెట్ట సమావేశమందు ఉపన్యసించెను. ఉపన్యసించునన్న బ్లాక్లెట్ట గారిని సభ్యులకు పరిచయంబావించుచు, విషయము అఖిలభారతదేశమునకును, మిక్కిలి ముఖ్యమైనదనియు, క్లిష్టవిషయమై ఆర్థికసభ్యుని అభిప్రాయముల వినుటకు అవకాశము దొరకనందులకు అసభ్యులు నాటిల్లినవని యెల్లరులనుచున్నట్లుగా తానుతలంచుచున్నాననియు మెక్ థెర్ సన్ గారు నుడివరి. అసేతులు సర్ జేసీత్ బ్లాక్లెట్టగారిని ఈవిషయమై ముట్టడించుటచే స్వల్పకాలములో యాసమావేశము యేర్పాటు జేయవలసినచ్చెను. లెన్యూమున పెక్కండ్రు సభకు హాజరగుటకు తగినంత అవకాశము లేకపోవుటకు మెక్ థెర్ సన్ గారు విచారించిరి. సర్ జేసీత్ ఉపన్యాసాంతమున హాజరయినసభ్యులెతరున మెక్ థెర్ సన్ గారు బ్లాక్లెట్టగారికి కృతజ్ఞతను తెలియజేసెను. (అ. ప్రె.)

గౌ. ప. రంగనాథ మొదలియూరుగారికివిందు:-

హోంయూలు లీగు కార్యవర్తిగా రంగ. డి. కే. లిఖంగారిచే నూతన మంత్రిగారు గౌ. ప. రంగనాథ మొదలియూరుగారి గౌరవార్థము 1921 ఫిబ్రవరి క్లబ్బులో (వై. యం. ఐ. పి. ఈనెల 14 వ తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు అల్పాహారవిం దొసంగబడును.

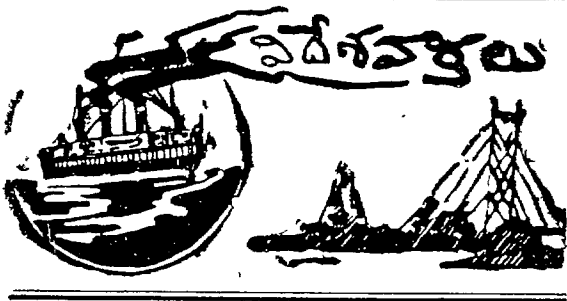
గోడ్లహాలులో బహిరంగసభ ఆనాటిసాయంత్రం ౯ గంటలకు జరుగును.

నుఖ రోగ విచారణ సంఘ సభ్యులు.

నిన్నటిదినము సెంట్రల్ ట్యూబ్ వ్యవస్థలో దిగిరి. పురపంచములు కొందరు వారి నాహ్వానించిరి.

(ప్ర. ఫో. బి)

వ్యాపార వార్తలు

కార్మిక పక్షమువారి అభినందనము

ప్రధానామాత్యుడు తమతప్ప లేదనుట

గనులపనివాండ్ల తప్పనుట

రుగ్గీ, డిశంబరు 9:— బొగ్గుతగవున మునున శ్రమ త్వ ప్రవర్తనమును ఖండించుచు ప్రవేశపెట్టిన అభినందన తీర్మానమును త్రోసివేసి కామన్వెన్యూ 889 ప్రతిపక్షము గను, 139 ఆనుకూలురుగ నుండుటచే రోజు 8 గంటలు పని చేయవలెనను బిల్లును ప్రభుత్వమువారు రామోదించుటకు తీవ్రముగ ఖండించిరి రాంశేషమగ్నాలుగారు. జాతీయ ఒడంబడిక తత్వమును పవరిచెట్టుట తప్పనిది. యజమానులు ఉదారభావముతో ప్రవర్తించవలెననిరి.

బాల్వినుగారు

నాయకుల అసమర్థతచే పనివాండ్లు ప్రభుత్వ కిపరా యథాతథ పాడుకేసిరనియు వారిని సరిగా నడిపించలేక పోయి రనియు పనివాండ్లను తప్పదారిని గొంపోవుచుండ కార్మిక పక్షమువారు మిన్నకుండుట తప్పనియు వేతనముల నిట్టిని తగ్గించవలె ననలేననియు స్వామ్యులు ప్రకటనమును బొగ్గు కమిషను నివేదికమును పనివాండ్లు నిరాకరించుట గొప్ప తప్పనియు చెలియజేసిరి.

జాతీయమితి పార్లమెంటుకాంతి

పార్లమెంటు పరిస్థితులు కల్లోలములోనికి దిగకుండ ఒక జాతీయ యేర్పాటు చేయవలెనని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ మాండుగారు రిపోర్టు చేసిరి. ఇకముందటి అవాంతరములు రాకుండ జాతీయమితి కొన్నియు తీరువులను ప్రకటించవలెననియు కోరిరి.

చర్చిలుగారు

8 గంటలబిల్లు ప్రకారము ఎక్కువపనివాండ్లు వచ్చెదలు ఎక్కువజీతము లభించుననియు ఎక్కువ శాత్యతపరి తేర్చుకుననియు నుడిచిరి. రాజకీయములకును పార్లమెంటుకును ముడిపెట్టుట నష్టదాయకమనిరి. తగవులేకున్నచే పనివాండ్లకు లాభముగ వ్యవహారము రమగుననియు తగవులేకున్న లాభముగలుగజాలదని యువువు ఈ రెండు సంగతులను గుర్తించవలెననిరి.

మ్యాండ్లకు కమిషను నివేదిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెంబరు 10:— జాతీయమితి బహిరంగసభలో తర్ఫీ ఇరాకుల వర్తకసంబంధములనుగూర్చి సర్ హెన్రీ డాబ్బుగారు మ్యాండ్లకు కమిషనుకు చెల్లిపిన కొన్ని తప్పుసంగతులను చాంబర్లెను దిద్దిరి. వర్తకపుసంగతు లింకను ఉభయాలను రాయబారములు జరుగుచున్నాయన్నవనిరి.

అంతర్జాతీయ సహాయ సంఘము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 10:— గొప్ప ప్రమాదములు, ఇక్కట్లకు లోనైనవారికి సహాయమొనర్చుటకు అంతర్జాతీయ సహాయకసంఘము నెలకొల్పవలెనని ఇటలీ నూచించెను. నూడానును గూడ జూలై నాల్గవ తేదీనిగూడనున్న సభకు ఆహ్వానించవలెనని చాంబర్లెనుగారనిరి. నూడానుగాక, ఈజిప్టు, హెడ్జాజి, ఆఫ్ఘనిస్తానులను గూడ ఆహ్వానించిరి.

తూర్పు జర్మనీ

దుర్గములను చీల్చివేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెర్లిన్, డిశంబరు 9:— జనీవాలో అయిదు ప్రభుత్వములును, తూర్పు జర్మనీలో ఆయుధ సామగ్రిని తగ్గించుటయును, యుద్ధ సామగ్రి నెగుమతిచేయు విషయమును ఆలోచించుచున్నారు. అసంపూర్ణమగు ఉక్కు సరకులు ఎగుమతి యగుచో యుద్ధమునిమిత్తము వినియోగించెదరగాన అట్టివాటిని ఎగుమతిచేయరాదని వార్తాపత్రికలుచెలుపుచున్నవి. అట్టినిషేధము జర్మనీ ప్యాక్టరీలన్నిటికిని చావన్నమాటే యనుచున్నది జర్మనీ. దీనినిజూడ బ్రిటిషు వైఖరిలో వర్తకపు టాలోచనలే ప్రధానముగనున్నవని తోచుచున్నదనుచున్నది జర్మనీ.

ఆయుధవిస్తరణసమస్య

రుగ్గీ, డిశం 9:— నిన్నటికోజున జనీవాలో జర్మనీ ఆయుధవిస్తరణమును గూర్చి ఒక్కసారియే ప్రస్తావించిరి. జాతీయమితి పరిశోధననివేదికమునుగూర్చి జర్మనీ గోరినవరకులను బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, జర్మను న్యాయశాస్త్రుకోవిదులు చాలవరకు ఆలోచించిరి.

ఈలోపుగ రాజ్యాంగవేత్తలు ఆయుధవిస్తరణ విషయమై పరిష్కారము గావలసియున్న సంగతులకై యెదురుమాచుచున్నారు.

చీనాపరిస్థితులు

వీధులలో శవములు
దిక్కులేక పడియుండుట

ప్రజల భయంకరపరిస్థితులు

పీకింగ్, డిశంబరు 9:— సియాన్సులో ప్రజలపిత్తి అతి భయంకరముగ నున్నది. వీధులంట నరమాంసమును విక్రయించుచున్నారు. పేన్సిరాజధానిని ముట్టడించిరి. ఇచట ఘోరముగ పోరాటము జరిగినది.

చాలకాలము క్రిందిట చనిపోయిన ప్రజల శవములు దిక్కులేక వీధులలో బడియున్నవి. ప్రజల ఆహారమును నైసికులు ఎగరవేసికొని పోవుచున్నారు. చాలమంది పశువులమేత మీదనే జీవించుచున్నారు. నైస్యములు గుర్రములను తినుచున్నారు. దంపనిధాన్యమునే తినుచున్నారు. కుక్కలు ఎచటను ప్రాణముతో కనిపించవు.

హ్యోకో, డిశంబరు 10:— మెల్బుర్న్ లోపై గూర్హ హ్యోకోలో ప్రవేశించిరి. క్యూకియంగుగారితో మాట్లాడిరి. క్యాంటన్ నాయకుడు బియంగుకేషేకుగారితో మాట్లాడిరి.

కార్మిక పరిస్థితులు నెమ్మదిగ నున్నవి. కాని క్రొత్తసంఘము లేర్పడుచునే యున్నవి.

హంకాంగు కార్యనిర్వాహకవర్గ

సభ్యుని ఆస్తివిభజనము

లండన్, డిశంబరు 9:— హంకాంగు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుడగు సర్ పాలుచాటరుగారు చనిపోయిరి. 5000000 డోలరుల ఆస్తియున్నది. ఇంగ్లండులో ఆతనిఆస్తి స్వంతముగ 138000 పౌనులున్నది. హంకాంగు జాతీకల్లుకు 50000 డోలరులనిచ్చిరి. ఆతని నివాససలమును చీనా పింగాణిసామానును తదితర చిత్రపస్తువులను జీవితకాలమంతయు అనుభవించుటకు భార్యచేర్చినాసిరి. మిగిలినదానిని హంకాంగు ప్రభుత్వమునకును ఆతనిభార్యకు 10000 పౌనులు, గృహపని కరములు స్వంతతాస్తి సాలుకు 10000 పౌనులు, భార్యకు తోబుట్టువునకు ప్రతిసంవత్సరము 2500 పౌనులు మేనల్లుళ్ళకు 700000, 400000, 200000 పౌనులనిచ్చిరి. నైద్యులకు, న్యాయవాదులకు కొంతమొత్తమును బంపిరి. కలకత్తాలోనున్న ఆర్మీనియను పవిత్రక్షత్రి ప్రదేశవశమున కిచ్చిరి.

అమెరికాలో ప్రతిభరలు తగ్గుట

న్యూయార్క్, డిశంబరు 9:— 1926లో 18518000 టేళ్ల, పత్తి పండునని అనుకొనుచున్నారు, నవంబరు 22 తేదీని జారీచేసిన నివేదికప్రకారము 18000000 పండుననిరి. ఇదియే గొప్పపంటయట. ఇంతవరకు ధరలు చాలతగ్గిపోయినవి.

మంచుచే కదలక నిలిచిపోయిన పొగయోడలు

పోర్టులియన్, డిశంబరు 9:— పీరియరు సరస్సు హ్యూరన్ సరస్సు మధ్యమంచు కరగిపోయినది. గోధుమ గొంపోపు చున్న నౌకలు బయలుదేరినవి.

యుగోస్లావియా ప్రాతప్రధానా మాత్యుడు చనిపోవుట

బెల్గ్రేడు, డిశంబరు 10:— ప్రాతప్రధానామాత్యుడు చనిపోయెను.

ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు రద్దగుట

లండన్, డిశంబరు 9:— ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు చాలవరకు రద్దగు తీర్మానమును కామన్సుస్థలో ఆమోదించిరి. గాలి నీరు విద్యుచ్ఛక్తి విషయములో మామూలుపరిధిలో తీర్మానము రకు ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు అమలుజరుగను.

ఇటలీ జర్నల్ బడంబడిక

జనీవా, డిశంబరు 9:— ఇటలీ జర్నల్ స్నేహపూర్వకంబడిక మధ్యన రీత్యపు బాడంబడిక త్వరలో సంతకముగాను స్పష్టమి. కొంతకాలమునుండి రాయబారములు నిలిచియున్నవట. జాతిసమితి నిర్ధారణల ననుసరించియే బడంబడిక జరుగవట. స్పెయిను, స్విజ్జర్లండు, ఇతరదేశములలో జేసికొన్న బడంబడికల పంటిజే.

రైబీరియా రబ్బరు బడంబడిక

లండన్, డిశంబరు 9:— రైబీరియా రబ్బరు సంఘము వారి బడంబడికను అమెరికను ఋణాదాయకము సంతకముజేసిరి. రైబీరియా ప్రభుత్వమువారు కాననసభవారు వీటిని స్పష్టపరచిరి. హార్వెస్టర్స్ గారు అమెరికాకుబోవుచు మార్గచ్యమున ఆకాశు బోయిరి.

బ్రెజిలు వైమానికులు

పయనమును మానుకొనుట

క్రెంచి డిశంబరు 10:— బ్రెజిలువైమానికులు డి బ్ర్యాంస్ గారు స్పాన్ టో పయనముచేసిన నియమదేరిరి. కాని పయనమును మానుకొనిరి.

డచ్చిపెట్రోలియం కంపెనీ

హేగు, డిశంబరు 9:— గోమలు డచ్చిపెట్రోలియం కంపెనీవారు నూటికి 10 చొప్పున ఈలోపుగ డివిడెండును ప్రకటించిరి.

మార్కొనీవాయువార్తాప్రచారము

25 సంవత్సరముల విజయవార్షికోత్సవము

రుగ్బీ, డిశంబరు 9:— మార్కొనీగారి 25వ వాయు వార్తాప్రచారక వార్షికోత్సవము తేపు జరుగును. ఈసందర్భమున ఇతడిట్లు క్రొత్తప్రచారమును గనుగొనెనని ప్రతీకలు కొనియాడినవి.

బ్రిటిషువైఖరి

ప్రారంభ ఆయుధ వినిర్వహణను సమాజేత పరిచుట లోను ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించుటను బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మెంతయు పాల్గొని పనిచేసెనని జనీవాసభలో నిన్ను చాంబర్లెనుగారు తెలియజేసిరి.

లండన్ క్రాస్ రివర్ రాకపోకల నిమిత్తము ఇంకొక 4 శేష్యులనుతెలప 27500000 పౌనులను చెట్టి కట్టించునని నది రాయలకవిమనువారు చెప్పివేసెనట. ప్రాతప్రధానామాత్యులనే యుంచి కొన్నిచూర్పులను జేయవలె ననుచున్నారు. చాల మరమ్మతుపని జరుగను.

మొక్కటి ఏకాదశి 15-12-26 బుధవారమునాడు

రాత్రి 9 గం-30 ని ప్రారంభము

ద్వాదశి గురువారము సాయంత్రము 4 గం. ప్రారంభము

రాత్రి ప్రదర్శనముండదు

మధుర బిరియన్స్ బాయిస్ కంపెనీ వారివలన

దశావతారము చెప్పిపురి రాయల్ థియేటరునందు

రూ 150,000 ఖర్చుచే రూ-రు కేయబడినది.

నక్షరు 9-12-26 నుండి ప్రతీదిన రూ బకనావరకు ప్రదర్శించబడును.

టిక్కెట్ల వివరములు:—రూ. 2, 1 అబాలు 8 మాత్రమే

ముఖ్యగవనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి రూ 0-8-0 నొప్పన అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వు చేయబడును. 3257 ఎస్. ఎం. సచ్చిదానందపిల్లె, ప్రొప్రైటరు.

నోబెల్ శాంతి బహుమతులము

1925, 1926 లో గెలుపొందినవారు

ఆస్ట్రీ, డిశంబరు 10:—1925 నోబెల్ శాంతి బహుమతులమును సర్ ఆస్ట్రీ చాంబర్లెను, జనరలు చార్లసు డాన్ గారికిచ్చిరి. 1926 బహుమతిని బ్రియం దు, డాక్టరు ఫ్రేన్కెల్ గార్ల కిచ్చిరి. నార్వేభూముని ప్రతినిధియు, యువరాజు ప్రతినిధియు బహుమతులు విచ్చినపుడు వచ్చిరి. యుద్ధానంతరము, షీకటిలో కొట్టికొనుచున్న యూరపును, మొదట వెల్తురు లోనికి దెచ్చినది డాన్ విహానమే యని డాక్టరు నాన్సేనుగారనిరి. లోకవార్షి సభకు ఆనలు ప్రత్యేక కులు డాక్టరు లూథెను, ఫ్రేన్కెల్ గార్లనిరి. వైసు బడంబడిక కుదుగుటకు చాంబర్లెను, బ్రియం దు గార్లు చాల తోడ్పడినవి. డీ.ఎం. ప్రాతప్రధానులకు స్నేహ మలవడెననిరి. యూరపు, బాచీయపుతగా దాలలో మనస్సుకట్టుమును లొలగించెననిరి.

పంచదార పత్రిక

ప్రభుత్వసహాయ మనసరసునుట

లండన్, డిశంబరు 9:—ప్రభుత్వసహాయము లేకుండా బ్రిజిషు టీలు పంచదార ఫ్యాక్టరీని స్థాపించి పనిచేయుట సాధ్యముగానని సర్ ఎల్మెస్టు టైలీగారు వార్షిక సమావేశమున తెలిపిరి. ప్రభుత్వ సహాయమును తీసివేయవలెనని క్రొత్తఫ్యాక్టరీలను స్థాపించి ప్రయోజనము లేననుచున్నారు.

ప్రాచీనఆర్థికపత్రము

హ్యూరిస్, డిశంబరు 9:—క్రెంచి పార్లమెంటు ఆర్థిక పత్రము నామోదించిరి. 17 రేడివరకు పార్లమెంటు వాపు జేసిరి.

పోవర్టిట్టులు, కమ్యూనిస్టులు మాత్రము ప్రతికూలురుగ నుండిరి. ఆర్థికపత్రవిషయమై ఎల్మెస్టు 89, 634, 409, 189 ప్రార్థనలు, ఆదాయము 40, 099, 101,036 ప్రార్థనలని అంచనాజేసిరి.

కళలు

జనీవా, డిశంబరు 9:—ప్రజలు కెమెంటుతోము లేయా రుదేయ కళలు, పనులవిషయమై బడంబడికను జాతిసమితి తయారుజేయునట. యుక్వె పెట్ ట్టింగ్ కమిషను ఆహ్వానించుటకు జాతిసమితిసభవారు నిశ్చయించుకొనిరి.

పుడోస్లొక్ పతకము

రూటగా కిచ్చుట

న్యూయార్క్, డిశం 9:— 1920 లో జే సహ్యత అంతర్జాతీయ న్యాయస్థాన స్థాపనార్థము శ్రమపడినందుకు ఎలిజునా రూటగారికి పుర్రావిల్కే స్వాగతపతకమును ఇచ్చి సత్కరించిరి. డీనివిజవ 25000 హాలలు.

రోడ్లమీద బండ్రాహదములు లేకుండజేయుట
రుగ్బీ, డిశం. 9:—రామ్రులు రోడ్లమీద బండ్లుపోవు చుండ ప్రమాదములేకుండుటకు కామన్సుస్థలో క్రొత్తగ చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. ముందు నాలుగవదిపనులు మోటారు బండ్రూక చెట్టవలెనట.

లేలండు రెడ్ స్టానులెన్ను పొగయోడలను తాము గొన తలచు లేదనియు రుమరిచి ఎవరును అడగ నేలేదనియు రోయలుమెయిల్స్ ముఖ్యుడు కంపెనీవారు ప్రకటించుచున్నారు.

గని ప్రేటుట - 30 మంది చనిపోవుట
క్రిక్వెన్, డిశం 9:—వైరతి ఇంజిమనాలో ప్యాన్సింగ్ గుండ్ల కొట్టివిషయములోనే 20 మంది చనిపోయినవి.

ఆర్థికవార్షి డిశం 11:— కంఠు క్రాజ్త్రిముల గవర్నరు సర్ లె. జె. వ. రి. న. గారు, గవర్నర్ ప్రెసిడెన్టుసమంసు ఆర్థికవార్షికోత్సవాలు జరపె ను. (అ. కె.)

బందరు ఆవనిగ్ కోర్టు

O. S. 169/1926
వాది:—చెరువు రామకృష్ణరావు.
ప్రతివాదులు:—తలారి ఆదినారాయణ వగైరాలు.
రూ. నెంబరు 1వ ప్రతివాది తలారి ఆదినారాయణ 3వ ప్రతివాది, ష్రీరామలక్ష్మి సాగ్ల సమనులు చేయించినా చూపుచు నోటిను బాయిదా అయినది 16-12-26 తారీఖు నకు హైకారి ఆక్షేపణయన్నయెడల కోర్టుకు హాజరై తెలియ చేయవలెనట.
ఆర్. వి. శీతారామశాస్త్రి
వాదిరకపు వకీలు, 8-12-26.

ప్రకటన

శేల్లి గ్రామకాపురస్తులు పువ్వాడ రామ యగారి కుమార్లు (1) సుబ్బారాయుడు (2) యీ సత్యనారాయణరావు మైనరు అయినందున గార్డీయర్ అన్నసుబ్బారాయుడుగార్లు మమ్ములకున్న (1) తూనుగుట్ల సత్యనారాయణ (2) అన్నలక్ష్మి పెరుమాళ్లు (3) నూశేల్లి సత్యనారాయణ మూర్తిగార్లనున్న బ్రట్టీలుగా నియమించి మా అంగీకారములేదే తేది 13/1/26 తారీకున ఒకబ్రట్టీ డీడు వ్రాసి రిజిస్టరు జేసిట్టు తెలిపినది. నదరు డీడును అనుసరించి అన్నలక్ష్మి పెరుమాళ్లుగారు కొంత గ్రంథమును జరుపుచున్నారు నదరు స్వవహారమున యు మా అంగీకారముతో జరుగుట లేనందున రిజిస్ట్రేషన్ యుగం బాధ్యత మారు లేదని మాకు దుబ్బులుగలుగ చెల్లి హక్కులను పూర్తిగా వదలి వేసినామనియు దుబ్బులకున్న మిగతా బ్రట్టీలకున్న రిజిస్టరు నోటిసులద్వారా తెలుపుటయెగాక ఈసంగిని క్లీర్ చేయవలెనని గమనించగలదులకు యిందుములముగా ప్రకటించడమైనది.
గుండ్ల సత్యనారాయణ
కుమ్మర్ల తతయ్య

1. 1926 సంవత్సరపు నవేదక నామోదించుటకు 2. 1925 డిసెంబరు 31 వ తేదీకా అంత్య సర్వేక్షకాలమునకు లాభ నష్టముల పట్టి ఆడిటుచేయబడినదెక్కలు ఆమోదించుటకు 3. మానేజింగు కమిటీ పెంబల్లను ఎన్నికొందుట 4. ఆడిట్లను నియమించుచు చెయ్యవచ్చుగాని అనుమతివాద వర్తనను లేబునై యితరధిక్షయములు చర్యించుట.

సుఖజాడ్యములు-
తన్ని వారణోపాయములు

రాయబారులు చెప్పి పురికి వచ్చుట

బాండ్వెంటింగుచులులో సభ-గవర్నరుగారి

ఉపన్యాసము

శుక్రవారము సాయంకాలము బ్రిటిషు సోషియలు హై జినికు కాన్సిలు వారు పంపిన రాయబారులకు స్వాగత మొస గుటకై బాండ్వెంటింగు హాలులో ఒక గొప్ప సభ జరిగెను. వగ రమునకుల ప్రముఖు లనేకులు సభకు వచ్చియుండిరి. గవర్నరు గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

సభను ప్రారంభించుచు గవర్నరుగారు ఇట్లుచెప్పసిన చిరి:-

బ్రిటిషు సోషియలు హైజినికు కాన్సిలువారి పక్ష మున ఈదేశమునకు రాయబారులుగ వచ్చిన నెలి వూలునతి, డాక్టరు డేవిడులీసుగార్లుకు స్వాగతమొసగ మనమిచ్చుట సమా వేశమెతిమి. ఆరోగ్యసిద్ధాంతములను మనము సంపూర్ణముగ గ్రహింపకున్నాము. ఉద్యోగ వ్యాయామ విహారములందు క్రమ పద్ధతిలేకున్న జాడ్యము ఏర్పడును. ప్రపంచచరిత్రయందు రో గముండుట, తనివారణార్థమై పాటుపడుట సహజముగనున్నది. దేశాభివృద్ధికి ప్రజారోగ్యము ప్రధానము. ఆరోగ్యము లేని వారు దుర్బలులై సంఘమునకు గాని దేశమునకు గాని ఎట్టి లాభము కలుగజేయజాలరు.

అనారోగ్యమున పరిస్థితుల సంతమొందించి రోగముల సభివృద్ధి గాంచుకుండునట్లు చేయుటకు విద్యావ్యాపకమే ప్రధాన సాధనము. రోగము తల్లికడుగు ననుసరించియు, అనారోగ్యకరమున పదార్థములను భుజించుచున్న మితములేని విహారములను ఏర్ప డును. ఆరోగ్యసత్తములను గుత్తెరి తదనుసారముగ ప్రస రించిన ఎంతయో లాభముకలుగును. అందు ప్రీపురషసంబం ధములను గుత్తెరి ప్రసరించుట అవసరము. ఈవిషయమై అం దరు శ్రద్ధపుచ్చుకొనవలయునను ఉద్దేశముతో రాయబారులు వచ్చియున్నారు. వీరిరాకవల్ల ఆరోగ్యవిషయములందు మారన యుగము ప్రారంభమగు నని నమ్ముచున్నాను.

నెలివూలునతి

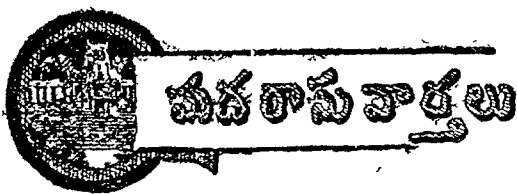
పిమ్మట నెలివూలునతి ఈక్రిందివిధమున ఉపన్యసించెను:- భారతదేశపు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారు మాకొసగిన స్వాగతమునకు వందనములు. ఏదేశపు ప్రజలైనను అనారోగ్య వంతులైన ఆదేశము ఆరికముగ వృద్ధిచెందజాలదు. కావున ప్రజ లఆరోగ్యమును సంక్షేమము లగుట ప్రధాన సర్వమైయున్నది. ప్రభుత్వమువారుమాడ ప్రజలారోగ్యమును కాపాడు బాధ్యత వహింపవలసియున్నది. ఇంగ్లాండులో ఒకపెద్ద పరిశ్రమాధికారులు తమ యంత్రాలయములందు పనిచేయువాతకందరకు ఉచితముగ వైద్యసహాయ మొసగ తీర్మానించుకొనిరి. ఇట్లు మూడుసంవత్సరములు జరిగినపిమ్మట లెక్కలుచూచుకొనగా పనివారు పూర్వముకన్న ఎక్కువపనిచేయుచున్నట్లు తీరెను. వైద్యసహాయమున కగు ఖర్చులు ఖాగ యజమానులకు ఎక్కువ లాభమువచ్చెను. కావున ప్రజలక్షేమము అట్లుండనిచ్చి తమ లాభముకొరకుమాడ ప్రజాసామాన్యపు ఆరోగ్యమును సంరక్షింప పాటుపడుట అవసరము.

నానలలోను రేవులయందు పనివారు రోగములచే అధిక ముగ బాధపడుచున్నారు. మద్రాసునం దిట్టిపనివారికి తగు వైద్యసహాయమొసగు అనాకాశములు కల్పింపబడలేదు. ఈవిష యమైనగరమునందలి ప్రముఖులు శ్రద్ధసహించి పనిచేయులని యున్నది. ఈవిషయమై పనిచేయుట అవసరమని నానాజాతి సమితివారుమాడ అభిప్రాయపడుచున్నారు. చిన్నతనమునండి ఆరోగ్యసంరక్షణమునకు సాధనమగు విధమున బాగుచు విద్యగరుపబడవలెను.

సుఖరోగములు వ్యస్తలనేకా కుంబములకే గ్వంస సము చేయుచున్నవి. జాతిపటుత్వమును ధీమతింపచేయుచున్నవి. కావున ఈ రోగముమై శ్రద్ధసహించి పనియు ప్రతి పోరుని ధర్మమై యున్నది.

డాక్టరు డేవిడు లీసుగారు

పిమ్మట డాక్టరు డేవిడులీసుగారు క్రిందివిధమున ఉప న్యసించిరి:- ఇరవదేశములలోపాటు భారతదేశము మాడ సుఖజాడ్యముల సంరింపచేయు విషయమై పాటుపడుట అవ సరమును సత్వమును గ్రహించినది. కొందరు సుఖ జాడ్యములను చులకనగ చూచుచున్నారు. కాని ఈరోగములన్ని క్రమే కాని కుటుంబములు తలెత్తరములవారు బాధపడుచున్నారను విషయ మును మరచిపోవుచున్నారు. జాతిపటుత్వమునే ధీమతిపచేయు ఈరోగముల విషయమై అక్రమమోయుట ఉచితముకా

మన రాష్ట్రము

మైలాపూరు సంగీతసభ:- డిశంబరు 15వ తేదిన (జైకుంఠికాదశి సంవత్సరమున) బ్రహ్మశ్రీ మాంసుడి చిదంబర భాగ తర గారిచలన దైనిమాజమువారి యాజమాన్యమున "విభి వాళరణాగతి" కాలక్షేపము జరుగను.

ముక్కోటి ఏకాదశీ ప్రదర్శనము:- చెన్న పురి ఆంధ్రసభవారు సాంవర్సమువారిలో ప్రహార రక్త్యాంగవ నాటకములను 1926 సం॥ డిశంబరు 15-వ తేదీ బుధవారం రా త్రి 9-30 ఘంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:- మండుకీధిలోని తొంపవంశం ఖూలులలో పైసభవారి యాజమాన్యమున లెం జావూరు నివాసులు బ్రహ్మశ్రీ నగరాజ భాగవతరుగారిచే ఈరేల 15 వతేదీ బుధవారం రాత్రి 9 గంటలకు "రామదాసు చరిత్ర" హరికథాకాలక్షేపం జరుపబడును.

పల్లికునర్విను కమిషను:- పైకమిషను సభ లను ఏ. హెచ్. లీగారు నేటి ఉదయం మద్రాసుకు సచ్చిరి. బుధవారంనందు మద్రాసులో ఉంటారు. పల్లెటూరు సర్వీసు విష యములను అనేకములను గూర్చి గవర్నరుమెంటు సభ్యులతో ముచ్చటించెదరు. బుధవారం రాత్రి మద్రాసులో బయలుదేరి కలకత్తామీదుగా శిబిరమెక్కారు.

జగన్నాథధర్మక్షుభ:- ఎగ్గురులోని హైరో డునియనున్న వేదవిలాసమునందు పైసభవారి యాజమాన్యమున ఈరేల 15 తేదీ బుధవారం సాయంకాలము 4-15 గంటలకు తిరువనూమండూరు నివాసులు బ్రహ్మశ్రీ పల్లవభాగవతరు గారిచే "రామదాసుచరిత్ర" హరికథా కాలక్షేపము జరుప బడును.

శ్రీ పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ:- రామదాసు చరిత్రము:- 1925-వ సం॥ డిశంబరు 15-వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రం 4-5 గంటలకు హిందూ ధియలాక్షిత్ హైస్కూల్ హాలులో శ్రీ. జి. వే. విద్యానాథ శ్రీరంగం శివగోపాలాచార్యుల స్వాములవారిచేత పై కమిషు చియుండు స్వేమలు కాలక్షేపము జరుపబడును.

అల్పహరిమిదు

డిశంబరు 14-వ తేదీ 5 గంటలకు వై. యం. సి. ఏ. హాలులో నూతనకమ్మ శాసనసభ్యునను, సామ్రాజ్య శాసనస భ్యునకును, కమ్మరిదార్థి సంఘమువారు అల్పహరిమిదు గా వింపెదరు.

చింతమనేని శివరామయ్య

ఆరెకపూడి రామనాథం

సంయుక్తకార్యదర్శులు.

కుటుంబమరణకథ:- ఈనాటికి ఆలపాకం లైలు ప్రేమనుచ్చ కిన్నించిన ప్రీపురషను బాలుకు బాడకశెనుల విషయంలో విచారం చేయబడినది కడలూరువద్దనున్న కామపురం నెటిల్యెంటులోని ఒకసాలెవాని భార్యయే యా చనిపోయిన స్త్రీయట.

ఈనాటికేము జరుగబోవుచు వున్నాము కొన్నిదినముల క్రిందు నాసాలెవాకు ఎక్కువకొ పరమివచ్చి తిగివచ్చి చూచుకోగా డెగ్లాము లిల్లం కిన్నించెడిది. ఈచనిపోయిన పురుషునితో అమె అదియకు యీకాగా ఉంటాఉండేదని తెలిసినది- ఆపురుషునితో నీమె లేచి నెట్లయంకగా లైలు క్రింద అకస్మాత్తుగా చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది.

దు. వైద్యకాలలో నూటికి ౯0 మంది ఈరోగములవల్లనే బాధ పడుచున్నవారు కష్టపడి పనిచేయజాలరు. ఈవిషయమును గుర్తెరియైనను ధనవంతులు రోగనివారముననే సహాయము యరలెను. కావున తన నిర్మామేర్పరచి ఈ విషయమై చేరిచేయుట అవసరము.

సర్ పి. యస్. విద్యామి అయ్యరుగారు అధ్యక్షుడగు గవర్నరుగారికి రాయబారులకు వందనములర్పించిరి. అంతిమో సభ ముగిసెను.

రాకపోకలు:- సర్ అలెగ్జాండరు మాట్లాడుట, సర్ కె. వి. రెడ్డి, సి. యి. వుడ్, ఆదివారిం ఉదయం మద్రాసుకు వచ్చిరి.

స్వీడెను యువరాజుగారు రాజగారు, రాజమూలై గారు వారిసిబ్బందితో శనివారంరాత్రి మద్రాసునుంచి బెంగు లూరుకు స్వేమల్ ట్రెయినువీధి వెళ్లిరి.

మేజర్ హాల్పు- కాపెన్ ఫ్రీమాంటిలాస్, ఇ. యస్. థామస్ గారు- హెచ్. యస్. బ్రావెర్న ఫిలిప్సుగారు- ఏ. ఏ. బిన్న ఆమెంటు స్వీడెను రాజకుటుంబమును ప్రేమకన్న విడిచివేసిరి.

రెగిస్ట్రార్ నెంటులుబోర్డు మెంబరు జి. హెచ్. హార్డి గారు శనివారంరాత్రి మద్రాసునుంచి బెంబయి వెళ్లిరి.

గవర్నరుమెంటు హోంమెంబరు సర్. అలెగ్జాండరు మడి మనుగారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. నిన్న పుధ్యూషాం కాన్స్టేబులు స్టబ్బులో భాస్ బహదూరు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబు బహదూరుగారు (మద్రాసు గతత్వ మెంటువారి హోంమెంబరు) అల్పహరిమిదు. శోసం గిరి. విందునకు వచ్చినవారిలో ముఖ్యులైనవగా:- సానిక ప్రభుత్వసభ్యులు హైకోర్టు జడ్జిలో గవర్నరుమెంటువారి సెక్రటరీలు, అంబుడు సెక్రటరీలు ప్రభుత్వశాఖాధ్యక్షులు అనధికార ప్రముఖులు.

ఆది మాంధ్రులు

జ్ఞానప్రకాశరావు కుసుమ వీరాస్వామిగార్లును నామినేటు చేయమని కోరుట

గవర్నరు కలెరి

ఏలూరు, డిశం 11:- జ్ఞానప్రకాశరావు కుసుమ వీ రాస్వామిగార్లును (ఉభయులును పంపములు) తమతరపున మద రాసు శాసనసభలో నామినేటు చేయవలసినదనియు దేశేంద్రు డుగారిని నామినేటుచేయమని యివలకు పంపబడినతంతి పం చముల అభిప్రాయము తెలియజేయుు లేవనియు, దేశేంద్రు డుగారిని నామినేటుజేయుదు రని నవంతి లందు కావున వారి నామినేషను పంచముల కిష్టములేదనియు తెలుపుచు ఏలూరు తాలూకా ఆదిమాంధ్రులు బల్లసూడి చెంతయ్యగారి ఆధిప త్యముక్రింద ప్రధానమంత్రికి రామెంటుగు గవర్నరుకు తంకుల నిచ్చిరి. (ఒకవిలేఖరి తంతి)

కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థుల కభినందనములు

శ్రీనివాస అయ్యంగారికి నన్దానపత్ర తీర్మానము

వికమత్య మవసరమని జమ్నా దాసుగారు

హెచ్చరించుట

మంతంగా సభ

బొంబాయి, డిశంబరు 13:- డి. జి. హార్డిమనుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెనాయాసాదు మంతంగాలో జరిగినసభలో బొంబాయి శాసనసభ్యులకు భారత శాసనసభకు నన్నుకొనబ డిన కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులకు ఆధిరంవనము లర్పింపబడెను. మద రాసులో ఎన్నికలు జయప్రదముగా జరిగినందులకు ఆంధ్ర క విళకేంక కాంగ్రెసుకమిటీ సభింపించుచు శ్రీయుత యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బొంబాయికి వచ్చినపుడు సన్మానప త్రమర్పింపవలెనని తెలియజేయుచు తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా గావింపబడెను.

భారత శాసనసభ సభ్యుడైన జమ్నాదాసు మహతా గారు వికమత్య మవసరమని నిట్లు చెప్పిరి.- అస్యాభావి కములైన సమ్యక్సములన్నియు నశించుచుగావున భారతశాసన సభలో స్వరాజ్యపక్షమువారెక్కిరగులెని నాకు నమ్మకము గలదు. వికమత్యమనిన అంధరితోచాటు నాకును యిష్టమే. కాని నిజమైన వికమత్యములేనియెడల నాకిష్టముండదు. మన మేవంతిమిద ఏకార్యక్రమము ప్రకారముకలియవలెనో అది ముందు నిశ్చారంకావలెను.

స్వరాజ్యపాదుల కెన్నికలలో జయము అనుకున్నంతిగా కలుగకపోయినను మొదలమిద అంర నిరాశగాలేదని అధ్యక్షుడు తెలిపెను. (శ్రీ. వెను.)

పల్నా, డిశం 12:- రెలూనినానకు, పచ్చిమొత్తర పర గడాలమందును, కాక్రీ, పంబాలులందును పాపాన్యవర్షము పుడి.

నూతన:- రెలూనినానమందు పల్ల సంయుక్త పరగ రోల పంబాలులందు కాక్రీమందు అధికముగాగలిగెను.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్య - ప్రభుత్వోద్యోగములు

మహమ్మదీయసంఘమునకు వైస్రాయిగారి జవాబు

విద్యాభ్యాస మంత్రవరమునకు

మహమ్మదీయసంఘమునకు జవాబు

కలకత్తా, డిసెంబరు 11-న కలకత్తాలోని కేంద్రజాతీయ మహమ్మదీయ సంఘమునకు 11-వ తేదీన సన్మానప్రమోదం నానికి ప్రత్యుత్తరముగ వైస్రాయిగారు యిట్లు చెప్పిరి.

ఈ రాష్ట్రములో అధికసంఖ్యగల యీ జాతివాతీని సంవర్ధింపగలిగినందుకు సంవత్సరము నున్నది. వంగరాష్ట్రమునందు వర్ధి మహమ్మదీయుల సరిత్రవగుర్చి వివరముగ మీరుజెప్పిన చందము తెలిసికొనుటకు నాకు వ్యవధిలేదు. నూరేండ్లక్రిందట అంగ్లాభాషను రాజభాషగా కోర్టువ్యాపార వ్యాపారములకు మహమ్మదీయుల ద్వైవధ్యము తమ ప్రాంతపరమిక విద్యావిధానమును విశదపెట్టినందులకేతనే నారి సంఘాభివృద్ధి కలుగజేయు కలిగెను. అందు నిప్పును తీర్చుకొనుటయేయైనది. అందుకే ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధికి తగిన ఏర్పాటును జేయుచున్నారు. విద్యార్థులకు ప్రత్యేక సహాయమును ప్రత్యేక హస్తప్రసాదమును జేయుచున్నారు. కలకత్తా మహమ్మదీయులకు ఆచరణచారే ఉపాధ్యాయులుగనన్న ఒకటవ తరగతి కళాశాల ప్రత్యేకముగ స్థాపించిరి. డక్కా విశ్వవిద్యాలయమునందు ఇస్లాము మతపరమమును ప్రత్యేకశాఖ ఏర్పాటు జేయబడెను. ఆకాలేజిలవారూ విద్యార్థులే మహమ్మదీయులు అన్నివృత్తులందు తమ హిందూసోదరులతో సరిసమాన సమర్థతగలవారని రూపుకొనుచున్నది. మీ నాయకులు యువకులను ప్రోత్సహించుటకు, ఈ అవకాశమును పోగొట్టుకొనకుండ మహమ్మదీయులు శ్రద్ధగూర్చించునట్లు పూర్వపు అత్యంత కలిసిపోయి బాధుకొనుచున్నది. మహమ్మదీయ రుతుల యిట్లుండుగూర్చి మీరు చెప్పియుంటిరి. ఇతరరాష్ట్రములలో వారితలనే మీరాష్ట్రమునందుగూడ గల యిట్లుండులను గూర్చి ముఖ్యముగ ఆలోచించవలసియున్నది. ఈసందర్భమున రాయలు కమిషనువారికి సహాయమును కృతజ్ఞుడై యుపలభియున్నది. మహమ్మదీయరుసులు రిస్కను పాలిస్తూనే నేడీ యధోగతియందున్నారని మీరాష్ట్రములోని ప్రాంతములలో నే నేకీకరింపను. అందుకు అంగ్లముల ఇవాంట్లవారులు సమైక్యమున అనుభవించుచున్న భూమిలపై శిస్తు వసూలుజేయు యీషధతి-ఎకోకొద్దింపటి భూస్వాములకు ఆస్తులుపోయెను కాని యెక్కువమందికి కష్టముకల్గెను. మహమ్మదీయ వారసత్వపుష్టమునందలి పోషకులగు భూస్వాములు స్వయముగ భూములను పాలించుటకును కలిగెను. ఇప్పుడు వారి యిట్లుండుల తొలగించుచున్నది. అందుకు ఆలోచించవలసియున్నది. అధికమంది విద్యాప్రభావము అభివృద్ధిపొందెను. మరియు భూస్వాములు కొంతమందిగల సహకారోద్యమము నందు పాల్గొనుచు భలసాయములు సమర్థములగుట విప్రయించుకున్నది. గోరూరు ఎక్స్-కమిషన్లు తగినసహాయములు చేసుకొనవలెను. ముక్తకై సహకారసంఘములుగూడ స్థాపించి తగవులను పరిష్కరింపవలెను.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము-ఉద్యోగములు

సాంఘికప్రాతినిధ్యముగూర్చి మీరు ఆరువందలకు పైను నేను గతంపకపోయెను. ప్రాంతముల కమిషనువారు ఏ విధముగ విచారించుకో యిప్పుడేపుడే చెప్పజాలముగాని యీ విషయమును వారుముఖ్యముగ శ్రద్ధతో విచారించుకొనుటకు సం దించుచు లేదు. ఈలోపుగ ప్రస్తుతసర్కారు డిప్యూటీ సర్కారుల నినయ్యకముగ జెప్పగలను. అందుకు సంబంధించి స రం ము సంఘముల వారి ని సంప్రదింపనిది ఎట్టిహద్దుజేయమనిగూడ జెప్పగలను. మహమ్మదీయప్రాతినిధ్య క్లిష్టమునకు పరిష్కరించునపుడు నాకు ప్రాంతముల సంఘమువారు లక్ష్యంబునకు నంగీకరించి ఆప్రకారము నిర్ణయించుమహమ్మదీయనాయకులు పలువురు కోరుటలేదని దానిప్రకారమునిశ్చయించిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగముల విషయమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు కేంద్ర ప్రభుత్వములందు గూడ అన్నిసంఘములకు తగినప్రాతినిధ్యముండుటకై వివిధసంఘముల తారతమ్యములను చూచుకొనుటకై కొన్ని స్థానములను ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకించి యుంచుచు

న్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు ఖాళీలలోకి వసతు యీవిధముగ ప్రత్యేకించబడినవి. క్రమేణా యీప్రత్యేకయోర్పులు అవసరము తొలగిపోవలెననియు, తొలగిపోగలదనియు మీరుగూడ నావలెనే ఆశ గర్హించుచురని నమ్ముచున్నాను. మహమ్మదీయులు ఇట్టి ప్రత్యేకయోర్పులు లేమియు లేకుండనే తమ రాజకీయ చారిత్రక ప్రాముఖ్యతకు సంఖ్యకు తగినన్ని ఉద్యోగముల సంపాదించుకొనగగనచూ అందరికి సంతృప్తికరముగ నుండును. అట్టి సమర్థత చేపట్టుటకు ప్రతియేడు తగినయత్నములు జేయవలెను. ఈలోపుగవారు విద్యాభ్యాసము మున్నగు యత్నములనలన బలము చేపట్టుకొనుచుండ సహాయకరముగనుండుటకై నేను నైన డిప్యూటీ సర్కారుల అమలు జరుగుచుండును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు ఉద్యోగముల కొరతయునుగూడ యిట్టి నిబంధనలనే అనుసరించుచున్నారని తెలియుచున్నది. కొన్ని ఉద్యోగములందు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నూటికి 45 చొప్పున మహమ్మదీయుల నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు హక్కు స్థాపించుకొనిరి. పోలీస్ ఫోర్సులకేసి ఉద్యోగముల నియమించు సందర్భములనుసాగు అభ్యర్థులు వదలి పోకుండుటకై మహమ్మదీయ అభ్యర్థులని హిందూ అభ్యర్థులని గూడ వేరువేరు జాబితా లుంచబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగములందు సరిగ వారివారి సంఖ్యలకు తగినట్లుగా అన్ని సంఘముల వారిని సరియగు సంఖ్య నియమించుట కష్టపాద్యము. అందుచే ఉద్యోగములందు ప్రాతినిధ్యము సరిగానుండవలె ననుటకంటె ఒకసంఘమువారు యితరసంఘములకంటె అత్యధికమైపోకుండ జాముటకై ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచుండురు.

ఈవిషయము చాల ముఖ్యమనిగా మీరు గణించుటచే నేనింత దీర్ఘముగ జెప్పించుటచేసి. ఇంతలెండు విషయములుగూడ జెప్పవలసియున్నది. మొదటిది. కేంద్రప్రభుత్వముగాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముగాని, ఉద్యోగముల నియమించునపుడు అభ్యర్థుల సమర్థతను పాటింపగలరేగాని సగుణల వెనుకబెట్టి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముకై కంట్రీలు బతరాదు. అనగా ప్రభుత్వోద్యోగములందు చేరేవారులను ఏసంఘమువారి కమహమ్మదీయ ప్రకారము ఆసంఘమువారి కొసంగ ప్రభుత్వమువారు యెన్ని యత్నములు జేసినను ఆసంఘపు అభ్యర్థుల సమర్థతనుబట్టియే నియమించుదురు. అందుచేతనే విద్యాభ్యాస ప్రాముఖ్యతగూర్చి నేనంతర జెప్పుచున్నాను. మరియు, అన్నిసంఘములనాయకులు యీ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటు చేయక ఉన్నతాశయపాథనము గల సంవత్సరాలలోగాని అదియే తమ ఉత్కృష్టతగలముగ నెంచరాదు. మీ సంఘము నభివృద్ధిజేసికొని రిద్వారా భారతదేశమున నెక్కువ సమర్థతతో జేయవలెనను ఉన్నతాశయమును సాంఘిక పక్షపాతముతో మరదిపోయియింప యీ ప్రత్యేక సౌకర్యములు నై ముఖ్యముల పోగొట్టుటకు మారుగ వృద్ధిజేయగలవని నేనిదివరకు చెప్పియుంటిని, మరల జెప్పుచున్నాను.

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములు

ఇండియాలో హిందూమహమ్మదీయసంఘముల మధ్య జ్యేష్ఠభావముగూర్చి మీరు క్లుప్తముగ సూచించియుండిరి. ఆవిషయమున నా విచారమును అనేకసార్లు చెలిసియుంటిని. మహమ్మదీయుల పూర్వపు దౌష్ట్యముగూర్చియు భావి ఆశయములగూర్చియు, గట్టిగా జెప్పియున్నాను. మీ రట్లు చెలుపుట సహజముగాని అది యితరమతములవారికి ప్రతిహేళముగ నుండక తప్పదన బని లేదు. వివిధసంఘములు ఇండియల యెడ సహనముగ అందరియందు జాతీయభావము పెంపొందునపుడే భారతదేశ భావి యాన్నత్యమును బడయగలరు.

నేను కన్నతల్లికి పక్షమునాడ ననుటచే మహమ్మదీయ సంఘమువారు సామగ్రిగా జూపవలెనని మీరు సూచించియుండిరి. నాకానామగూరి గంగు, కాని యాశయములను ప్రత్యేకముగ ఏకమతేష్ఠలను పక్షపాతముతోనేగాక మీ జన్మభూమి యగు భారతదేశమునకు సంబంధించినవిగా నెంచి పాటుబడవలెనని నేను హృదయపూర్వముగ జెప్పుచున్నాను. అప్పుడే మీ రాజ్యక్తిని సార్వభౌమునియెడల భక్తిని భారతదేశభక్తిగూడ ముచ్చటేసికొన గల్గుదురు. భారతమత నేను విడదలచి సార్వభౌమతేనెను అవశ్యము కోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వైస్రాయిగారి-కలకత్తానుకం

ధర్మాదాయములబిల్లునుగూర్చి విన్న సముచితుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 13:- వైస్రాయిగారు డుదయము డి. బి. టి. రంగాచారిగారి నాయకత్వముక్రింద సందర్శించుచున్న రాయబారులనుజూచి ధర్మాదాయముల బిల్లునుగూర్చి చాలనేపునర్పించిరి. వినతిదారులువిన్నవించినదియు, చట్టించినవిషయమంతయు రహస్యముగ నుంచబడెను.

సన్మానములబడయుట

ఇర్రిగుప్రభువుసతి పరివారములో జెల్విడీరు చేరిరి. కేంద్రజాతీయమహమ్మదీయసంఘము, టెంగాలువాణిజ్యసంఘము, మార్వాడీసంఘము, సన్మానములబడెన ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. కెప్టనుపార్ట్ లుగౌ|| సినిలిపోర్టులుగార్డు 11-వ తేదీ కలకత్తావచ్చిరి. వైస్రాయి దంపతులు గవర్నరుదంతులతో విచారించిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, డిసెం 11:- అలహాబాదుకు వచ్చిన గౌరవనీయులకు యన్. ఆర్. దాసుగారిని దాసుసతీమణికిని ఇస్టిసు లెఫ్టెనెంట్ బాన్స్విగారింగ్ విదొసంగు. (అ. ప్రె.)

నాతావర ఇస్టితి

1926 సం॥ డిసెంబరు నెల 13-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థిగలవారు	గత 24 గంటలలో అభ్యర్థిగలవారు	గత 24 గంటలలో వచ్చినవారు	గత 24 గంటలలో పరీక్షించినవారు	గత 24 గంటలలో పరీక్షించినవారు
గోపాల్ పూర్	88.5	62.1	...	4.71	7.74
విశాఖపట్నం	82.8	62.8	...	3.48	8.07
కాకినాడ	81.2	68.0	...	4.26	9.53
మచిలీపట్నం	82.3	64.8	...	4.05	10.28
కర్నూలు	90.4	59.3	...	0.78	3.98
బళ్లారి	88.2	68.4	...	2.87	3.38
అనంతపురం	3.63	2.44
కడప	86.6	63.3	...	2.86	6.10
తెలూరు	85.3	66.8	...	10.73	10.28
మద్రాసు	84.2	67.1	...	20.05	8.77
కడపూరు	82.7	68.6	...	19.93	9.88
కేలము	87.9	60.0	...	4.94	5.83
కోయంబూర్	83.9	60.8	1.25
తిరుగునాపల్లి	91.3	66.4	...	8.92	4.55
నాగపట్నం	82.6	70.1	...	20.79	12.24
మధుర	88.2	70.1	...	10.89	2.51
సాంబల్	81.3	74.9	0.07	21.69	2.94
తిరునల్వేరి	11.48	4.24
తిరువేండ్రము	84.2	74.3	...	12.38	6.11
కొచ్చిన్	87.6	78.7	...	20.80	0.39
కాలికట్టు	90.0	68.6	...	10.82	5.17
మంగళూరు	91.4	67.9	...	13.63	2.79
బెంగళూరు	84.0	54.1	...	5.93	3.14
మేర్కాం	76.6	56.5	...	9.28	3.02
కొడైకనల్	65.7	47.9	...	13.94	6.58

సర్కారులు:- ఆకసము నిర్మలముగ నున్నది. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి రి డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కాకినాడలో రి, విశాఖపట్నములో రి డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:- ఆకసము. పూర్తిగా నిర్మలముగ యున్నది. కర్నూలులో పగటివేడిమి రి డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:- నెల్లూరులో ఆకసము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నది. మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

పంబులలో తుండరత్వ ఇతరచోట్లంతటను ఎండగాయుచున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ నాతావర ఇస్టితి

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

అకెడమిక్ కౌన్సిలు సమావేశము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు అకెడమిక్ కౌన్సిలు సమావేశము ఈనెల 9 వ తేది సాయంత్రము నెహేటు భవనమున జరిగెను.

యల్. టి. డిగ్రీ కోర్సు

యల్. టి. డిగ్రీ కోర్సువారు చదువలసిన గ్రంథము లలో కొంత మార్పుచేయు విషయమై ఆలోచన జరిగెను. విద్య యొక్క ఆదర్శము, విధానము నిర్వహించు విషయములగు నుండవలయుననియు, బోధనాదు నిర్ణయించు ఒక విద్యార్థులకు నిచ్చే రద్దీపబడిన ఉన్నతమునైనను, ఆధునిక విద్యావిధానము అను విషయము గ్రంథములైనను యల్. టి. కోర్సువారు చదువ వలయునని అకెడమిక్ కౌన్సిలువారు ఆమోదించిరి. యల్. టి. కోర్సు వారికి 'హిమిస్టిక్ సైన్సు' అభిమాన కాస్త్రములలో ఒకటిగా నుండవలయునని బోధనాధ్యక్షుడువారు గావించిన సలహాకూడ ఆమోదింపబడెను.

బి. ఎ. కెమిస్ట్రీ పరీక్షలు

50 మందికి తక్కువకాకుండ అభ్యర్థులు దరఖాస్తు పెట్టిన బి. ఎ. కెమిస్ట్రీ ప్రాధురందు ప్రాక్టికలు పరీక్షలు తీరుచివాపట్టి, తీరుద్రాడము నగరములందు కూడ జరుగునని వైసువాన్సలరుగారు తెలిపిరి.

పత్రికా ప్రచురణము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఒక పత్రికను ప్రకటింపు విషయమై సూచనల నొసగు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికపై చర్చజరిగెను. 'మద్రాసు యూనివర్సిటీ జర్నల్' అనుపేరుతో జనవరి నెలలోను జూలై నెలలోను సంవత్సరమునకు రెండు సంచికలు ప్రకటింపవలయునని తీర్మానింపబడెను. సిండికేటు వారు ఒక సంచికను అరటికి సహాయము చేయుటకు తీర్మానించుచున్నట్లు తెలిపిరి. తద్వారా ఒక బోర్డును నియమించెదమని, అరటితో కాన్సిలు సమావేశము పడవమునకు చాలించబడెను.

దేహపరిశ్రమ నిర్వహణ మొనర్చుట

నిన్నటి దినము వరల అకెడమిక్ కౌన్సిలువారు సమావేశమైరి. కళాశాల విద్యార్థులకు దేహపరిశ్రమ నిర్వహణ మొనర్చు విషయమై చర్చజరిగెను. వాధారముగ వ్యాయామముతోహూడిన అటులు ఆకువారు లేక దేహపరిశ్రమ యొనర్చుటకునర్హుని గెజిస్ట్రు మెడికలు ప్రాక్టీషనరు వల్ల సర్టిఫికేటు పొందినవారు తప్ప మిగిలిన ఇంటర్మీడియేటు తరగతుల విద్యార్థులందరకు వ్యాయామముగ నిర్వహించు నుండవలయునని ఒకతీర్మానము పాడింపబడెను. వ్యాయామము నిర్వహించుగ నొనర్చిన కలాకాలకు ఖర్చుఅధికమననియుచెన్న నగరమునందుండుకళాశాలాధికారులు ఈతీర్మానమును స్థలాభావముచే అమలునందుంజాలరనియు, శిక్ష కంట్రులకు ఉపాధ్యాయులు దొరకుట కష్టమనియు పలువురు ఈతీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. కేవలము పుస్తకములు చదువుటవల్ల లాభములేదనియు దేహదార్ఢ్యము లేని పౌరులు వేశమున కెట్టిమేలుచేయజాలరని తీర్మానమును బలపరచినవారు వాదించిరి.

కడకు ఈతీర్మానమునందలి ఆదర్శమును అంగీకరించుచు ఈతీర్మానమును అమలునందుంచ ఒకవిధాన మేర్పరచ ఉపసంఘ మొకటి నియమింపబడెను.

మెడికలు సర్టిఫికేటులు

కళాశాలయందు చేరు విద్యార్థులు స్కూలు మెడికలు సర్టిఫికేటు దాఖలుచేయవలయుననియు జూనియరు ఇంటర్మీడియేటు, జూనియరు బి. ఎ. తరగతులయందు మరల మెడికలు సర్టిఫికేటు పొందవలయుననియు ఒక కళాశాలసంఘి మరయుక కళాశాలకు పోవునప్పుడు ట్రాన్సు ఫర్ సర్టిఫికేటుతోపాటు మెడికలు సర్టిఫికేటు కూడ పొందవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

కళాశాల విద్యార్థులకు నిర్వహణ సైనికశిక్ష నొసగు విషయమై కొంత చర్చ జరిగెను. కాని విశ్వవిద్యాలయపు సైనిక శిక్షను అభివృద్ధిపరచువిషయమై విశ్వవిద్యాలయమువారికి ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరుగుచుండుటచే ఈవిషయమై చర్చ రాబోవు సమావేశమువరకు ఆపుదల చేయబడెను.

ఉపాధ్యాయులు అటెండెన్సు సర్టిఫికేటు

సెకండరీ స్కూలు ఉపాధ్యాయులు విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలకు అటెండెన్సు సర్టిఫికేటు లేకయే దరఖాస్తులు పెట్టుటకు అనకాశము కలుగచేయు విషయమై చర్చ జరిగెను. మద్రాసు ప్రభుత్వపు పట్టిక ఇన్స్పెక్టరు డిపార్టుమెంటునకు బోబడిన ఉన్నతపాఠశాల ఉపాధ్యాయులకి సౌకర్యమొసగు తీర్మానింపబడెను. సానిక సంస్థ క్రింద ఇన్స్పెక్టరు ఉద్యోగ

లుగ నున్నవారికి కూడ ఇట్టి సౌకర్యమే కలుగజేయ తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

జియూలరీ బోర్డు అప్రెంటిసుకు అన్వేషణని నిండికేటువారు నియమించుట లేవనీయు ఇట్టి నిరూపకము గావించుటకు నిండికేటువారికి అధికారములేదను విషయమై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. కాని ఎట్టి తీర్మానము గావించకయే ఈవిషయమై చర్చ ఆపుదల చేయబడెను.

యూనివర్సిటీ రీడర్స్ నిరూపకము, మెడికలు పరీక్షల నిలబను సవరణ మున్నను విషయములపై కొంత చర్చను జరిగిన పిమ్మట సమావేశము ఆపుదల చేయబడెను.

ఆర్కైటు - అల్బునాసము

(ఇండియను డెయిలీ మెయిలు)

కడవిన వారము జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభయందు రెండుముఖ్యమున తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను. భారతీయుల ఆదర్శము స్వరాజ్యము అనుటకు బదులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగ నుండునట్లు కాంగ్రెసుక్రీడును మార్పుచేయవలయునని ఒక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. కాననోల్లంఘన విధానమును అమలునందుంచుటకు తనకార్యక్రమము గౌరవిత కాంగ్రెసులో నిర్ణయింపబడవలెనని మరయొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘపు అగ్ర్యముల ప్రకాశంగారు ఈరెండు తీర్మానములను ఆక్షేపించిరి గాని సభయందలి అధికసంఖ్యాకులకు ప్రతినిధులు తీర్మానములను ఆమోదించిరి. అందుపై ప్రకాశంగారు తమ అగ్ర్యపదవికి రాజీనామాఇచ్చిరి. కాని ఈతీర్మానములను ముపాడించిన వారి కొరికపై ప్రకాశంగారు తమరాజీనామాను ఉపసంహరించుకొనిరి ను వార్త వచ్చినది. ఈతీర్మానములు ప్రజలయందు ప్రబోధము కలుగజేయ సాధనములుగ నుండుననియు, తీర్మానములను అమలునందుంచుబాధ్యత అధ్యక్షునకు లేదనియు, తన రాజీనామా మి త్రులకు ఇచ్చింది కలుగ జేయవలయునని డా॥ రాజీనామాకు ఉపసంహరించుకొనుచున్నట్లు ప్రకాశంగారు ప్రజలయందు మార్పు తీసుకొనుటకు సహజముగానుండును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే తన లక్ష్యమని తీర్మానముగావించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకు స్వాతంత్ర్యతీర్మాన ముపాడించినది. సాంబశాస్త్రిగారు యువశనాకు మహాసభయందు చివరకేసింపుచు కాంగ్రెసు అగ్ర్యములకు ఎన్నుకోబడిన శ్రీనివాసఅయ్యంగారు కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శియగు ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్యకులనొసంగుట సంతోషముని తెలిపిరి. వీరిరువురు భారతసభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి. వీరు రాజభక్తి ప్రమాణముగై కొనెదరలో లేదో ప్రజలు చెలికొన గోరుచున్నారు. తమిళనాడు మహాసభా విషయ నిర్ణయ సంఘమున కాననోల్లంఘనమును అమలునందుంపవలయునని తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. ఆంధ్రులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, సత్వరముగ కాననోల్లంఘనమును అమలునందుంపవలయుననియు కోరుచున్నారు. తమిళరాష్ట్రము వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారేగాని కాననోల్లంఘనము అందుటకు కాధనము కాదని వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు కాబోలు.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఈనెల 16వ తేది గురువారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు దేవవాడ గవర్నరుపేటలోని శ్రీ అయ్యదేవర కాలేజ్యర రావుగారింట్లో పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు విచ్చే ప్రార్థకులు.

కాటగడ్డ మాధుసూదనరావు,

9-12-26. కార్యదర్శి.

గతించిన ఏ. కే. దేవిగారి దినాలా

పెటిషన్ నెం 483/1925

పైవిషయములో మొదటి, కడపటి దివిడెండ్లు తెలుపదలచబడియున్నది. గాన ఇదివరలో వారి హక్కులను రూపించనట్టి ఋణదాతలందరును 20-12-1926 తేది లోపునవారిహక్కులను రూపించకపోయినచో ఈదివిడెండ్లనుండి వారిపేరులు తొలగించబడునని ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

హైకోర్టు మద్రాసు } ఎఫ్. హెచ్. విల్సన్
8-12-26 } అఫీషియల్ అస్సైనరీ

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 13-వ తేది సోమవారము

- 1. ధాన్యములు.
దనిమాలు బా 1-కి రు 75 80 మొదలు 84 00 వరకు
బియ్యముబస్తాలు
కుసుమ తేనాచిని ,, వ 42 గలని రు 13 00 14 00
బిల్వారిని ,, డిటో ,, 1 60 0 17 00
డిల్లి ,, డిటో ,, 16 00 17 00
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 00
సువ్వులు ,, ,, 22 00 25 00
2. ధాన్యము పప్పులు.
కందులు బస్తా1-కి ర 205 ,, 15 00 16 00
సెనాలు ,, డిటో ,, 14 00 15 00
సెనలు ,, డిటో ,, 13 80 14 00
మినుములు ,, డిటో ,, 16 80 18 00
ఉలవలు ,, ర 165 ,, 9 00 9 12 0
3. నూనెపస్తువులు.
నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 00 156 00
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 00 25 00
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా1-కి,, 45 00 48 00
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 40 00 42 00
పేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 107 మిమకనూనె 105 00
ఆమురము బా1-కి ,, 105 00 106 00
4. చిల్లరపస్తువులు.
చాయపసుపు బా 1-కి ,, 65 00 66 00
మారపసుపు ,, ,, 25 00 28 00
చిల్లరపస్తువులు బా 1-కి ,, 65 00 66 00
కాల్సాపిపాయపిట్ట ,, ,, 60 00
పెప్పము బా 1-కి ,, 45 00 60 00
చింతపండు బా 1-కి ,, 61 80 66 00
5. ఇనుము.
పట్టారకం బా 1-కి ,, 83 00 84 00
చదరం ,, 81 00 83 00
రవుండు ,, 81 00 86 00
6. నూలు.
పుట్టారు యేనుగ నెం 20 పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0
నూళయేనుగ నెం 20 ,, 6 9 0
నెం 20 బెన్ని పింహం యిటి ,, 6 15 0
నెం 24 ,, లాకి ,, 6 4 0
నెం 60 ,, కారం ,, 9 6 0
నెం 80 జమ్మరు ,, 7 8 0
నెం 40 ,, ,, 9 14 0
నెం 44 ,, ,, 5 1 6
నెం 14 1/2 పాండికేరి ,, 6 6 0
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్ ,, 5 0 0
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్ ,, 6 6 0
నెం 10 1/2 కోయంబత్తూరు ,, 5 8 0
నెం 12 1/2 ,, ,, 5 9 0
నెం 14 1/2 ,, ,, 6 8 0
నెం 12 1/2 చూళి ,, 5 4 0
నెం 16 1/2 ,, ,, 5 0 0
7. దూది.
బోండావెట్టు బారువ 1-కి రు 800 0 0
పల్నాడుదూది ,, ,, 145 0 0
8. లోహములు.
శెండి 100 తులలికు ,, 60 0 0 61 0 0
బంగారు, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0
సవరము 1-కి ,, ,, 13 9 0
ఇత్తిడి బా 1-కి ,, 238 0 0 245 0 0
రాగి డిటో ,, 258 0 0 260 0 0
9. రోమహరి
రోమహరి కబ్బి 1-కి రు 0-8-0
ఈభస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములకి కండు నిమిషములలో మొదలుంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుకెక్కుదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక బొంబాయి

కరణ్యములు 71 రు 80 0 0 రు 45 0 0

ఇంగ్లాండులోని గ్రామవాసులు కూడ చేతితో రాట్టములు త్రిప్పుచున్నారు

(శనివారము తరువాయి)

చక్కని గ్రామ వాస మధ్యమందు నెలకొల్పబడిన యీ చిన్ని పరిశ్రమలయము మనోరంజకమై యుండి యుత్తేజకరమైన పనిని కల్పించుచుండెను. కాని మా ప్రభుత్వార్థమింకను పులింపలేదు. ఈ పరిశ్రమలయము ప్రతియిల్లాలును అభిమానమానితన గృహోపయోగమునకు కావలసిన వస్తువులను తన యింటిలోనే తయారుచేసికొని యానందించునట్లు చేయలేనని మా తోరకయై యుండెను. నాకండ్లముందర జరుగుచున్న యుద్ధము మగుటచేత నే నీవిషయమును గూర్చి ఎక్కువ పరిచయముతో మాట్లాడగలను. నాన్నే సీతురాలగు లీతో కన్య మా గ్రామము లోని యనేక బాలికలకు రాటమును త్రిప్పుట నేర్పుచున్నది. వారికి గల యొకపూట నెలపును ఇందుకు వినియోగించుచు యుత్సాహముతో నేర్చుకొనుచున్నారు.

వారిలో నొక పెద్ద బాలిక అద్దకము-నేతగూడ నేర్చుకొని చిన్న బాలికలు వడికిన నూలుతో వారికి దుస్తులను తయారు చేయుచున్నది. తాను వడికిన నూలుతో తన తమ్మునకు చిన్న చొక్కాయినగాని తన తండ్రికి పేజోళ్ల జుర్రను గాని తన తల్లికి పావడనుగాని తనకే యొక దుస్తునుగాని తయారు చేయగలిగినపుడు ఆ చిన్న బాలిక యొక్క సంతోషమును ఉల్లాసమును వర్ణింపవలసివచ్చును. ఆసిల్ల తల్లిదండ్రులు కూడ వారు చేయుచున్న పనియందు ఆసక్తులై యున్నారు. పేదవారలు కూడ తమ పిల్లలు అట్టిచి తెచ్చుచున్న వస్త్రమువల్లనే యానందించుచుంటుంటున్నారు. పిల్లలు నూలు వడికి యింటికి తెచ్చినయెడల అది ద్రవ్యరూపముగా లేకపోయినను తల్లిదండ్రులకు ఆనందపే-వారికి అలవడిన హస్తకళలపే వారి కానందదాయకము. ఇరుగుసొరుగు గొల్లల ఉన్నితో ఇట్టి దుస్తులను చేయగల్గుటయే వారికి యద్భుత కార్యము. రత్నాంబరములకన్న వారి వస్త్రములే వారి కమాలములు.

రాటమే గృహలక్ష్మి

పిల్లల చిన్నతానమునకును వారి హృదయకర్షణమునకును యీ పరిశ్రమ యెట్టి ప్రభావము గలిగినదియు ఈ పత్రికలో వేరొక తావున చిట్టించియున్నాను. ఇందులో సతితయొక్క యేమాత్రమును లేదు కాని, యీ గృహపరిశ్రమలకు కుటుంబ పరిపాలనయందు డెట్టి ద్రవ్యభావము కలదో వస్తువుగా ముచ్చటించెదను. మా గ్రామము ని నేడనేయు బాలిక యొకతె దుస్తులకై అనేక గజముల నుడను తయారుచేసి తయారుచేసె యొక వస్త్రమునకై ఎంతకాలమును ఎంత ద్రవ్యమును వ్యయపడినవో లెక్కచేసి చూచినది. ఈ సంవత్సరములో ఒక ముఖ్యమైన విషయమును గమనించవలెను. తయారుచేసిన సరుకు సాంప్రదించుచు చాలకాలము ముక్కునబుడచి దియు, మొదటినుంచి తుదవరకు చేతితోనే చేయబడినది యున్న యున్నది అప్పుడప్పుడు తీరికయైన సమయములలో తన తల్లికి యింటిపనులందు తోడ్పడుచుండగా మిగిలిన నేతలయందు ఆమె పడుకునుండెడిది. అట్లు కొలదివారములలో యీ వస్త్రమునకు వలసిన నూలును తయారుచేసెను. నాడగర నున్న మగమూద ఆ నూలును మూడురోజులలో నేయగల్గెను. ఉన్ని కొరకు 6 పిండ్లను (రు 4-8-0) సబ్బు కొరకు 5 పెన్నులను (రు 0-5-0) చెల్లించెను. దట్టివానికి సరకు ఉన్ని గుడ్డను సిగముచేసి యిప్పు సరికి 7 పిండ్లు (రు 5-4-0) ఖర్చుపడెను. ఆ ఉన్నికి స్వభావనిష్ఠమైన రంగును చూర్చి వేళి యిరర రంగును అద్దెయించిన యెడల ఇంకొక రి పి (రు 2-4-0) వ్యయమై యుండును.

గ్రామములలోని వేరొక బాలిక తన నూలును ఈమె నేత నేయించుచున్న యెడల నేతకొట్టుకును తరుగునలకును ఉడుకుకును 10 పి. లేక 12 పి. (రు 7-8-0 లేక రు 9-0-0) చెల్లించునని యుండును. ఈమె తొలియును ఉన్ని కొరకు 6 పిండ్లు (రు 4-8-0) చేరి యొక సంవత్సరమైన దుస్తుల యొక్క ఖర్చు 18 పి (రు 13-8-0) యగును. (నూలుయూనెత్తు ఆమె తయారుచేసినదియే గ్రహించవలెను. యువమునకు పూర్వదినములలో యీ పరిశ్రమలపై 18 పి. లకు (రు 13-8-0 వ) తయారుచేసె యీ వస్త్రమును కొనుగోలు 2 పా ములు (రు 20-0-0) రి పా. (రు 5) వరకును ఖరీదుచేయుచుండును.

సంఘములోని ప్రతి బాలికయును రెండు భవిష్యత్తుసా రోపయోగమునకు కావలసిన వారవస్త్రములను నూలుబడినవృత్తిని, తాత్కాలికపయోగమునకు కావలసిన ఉన్నివస్త్రములకై ఉన్నివడినవృత్తిని గ్రామములలో కొలదివారి నేతగాండ్లకు పని కలిగి జీవకోపాధి కలుగగలను.

ఇందువల్ల నూలువడుచువాడికిగాని చేయువారికిగాని గల ద్రవ్యభావము కరతలాపకమై కన్పించుచున్నది. ఇంతియగాక, తాను స్వయం కృషివల్ల వడికిననీన శుద్ధరు వస్త్రమును

ధరించి తిరుగు బాలిక యొక్కను గౌరవ మర్యాదలతో చూడబడగలదు.

కనుక, ఇప్పుడు ఇంగ్లాండులోని ఈమారు మూలలకు మనము చేయుచున్న పని ఇరవై ప్రదేశములందంతలను చేయుదగిన దైయున్నది. ఈపరిశ్రమలకు వెండి బంగారు రూపకముగా డబ్బు పుట్టిన కనిపించునట్లుగాను ఉత్తమమైన గాదితో ఆ లోచించిన యెడల ఈపరిశ్రమ లాభదాయకమే. సర్వజన సంతుష్టికిని సౌజన్యమునకును శుద్ధరు పరిశ్రమయే మార్గదర్శిని. చిములు పెట్టెడి పుట్టులవలె భవమును మార్పుటకు సాధనముకాదు కాని పన జీవితములోని కాలమును మనదేశములోని ముడిసరుకును వృథాపోనియ్యక సద్వినియోగముచేసి దేశైశ్వర్యమును పొదుపు చేయుట కిదియే ప్రథమ సాధనము.

హక్కు భుక్తములను గోల్పోయిన రావకమునా రైతు సామాజ్యమును తిరిగి స్వాధీనపరచుట యెట్టిదో - తన చేతులను తిరిగి తాను చక్కగా యుపయోగపరచుట నొక వారికను నేర్పుటయు నట్టిదే - అంతియగాక, అట్టి చేతిపనులవల్ల నామెను నిరాడంబరమైన సౌజన్య సరసత్వము పట్టువడగలదు. నిస్సారమైన పటాభోపపూరితమైన యాయుగములో - రాటములతో నూలువడుచుచున్న యీ పల్లెటూరి పిల్లలు తమగృహపరిశ్రమల వల్ల శుద్ధరునకు నూతన గౌరవాధిక్యముల నొనగూర్చుచున్నారు. ఇరుగుసొరుగు వారి గొడ్డెయింపుచు, అద్దకపు రంగులకై వీరితెచ్చిన పెరిటి మామకలను, కట్టించి పనిచేసిన వారి కోవల హస్తములు మాత్రమే వారి శుభ్రునకు గల యపూర్వ గౌరవమునకు తోడ్పడినవి. "చేతిపనులు వాని పునర్నిర్మాణము" - అను గ్రంథములోనుండి

రాటము జ్ఞానదాయి

1919 సంవత్సరములో చేతిపనుల ప్రచర్యములోని విచారణ సభ్యుల వివర - మెహారిసుగారు "నేతపని - అల్లకపు పరిశ్రమలు" అను విషయమున ప్రస్తావించిన వాక్యములు:- కొలది సంవత్సరముల క్రిందను ఆర్కె.సి.బి. నొక స్వల్ప గ్రామం డెను. ఆమె నూలువడుకుటలో మంచి యభిలాషగలది. దక్షిణదేశమునుండి తనయింటికి వచ్చిన కొంచునుండి చుట్టలకు తాను కరించిన ప్రతిదస్తును విడివిడిగా తీసి చూపించుచు, తానెట్లు ఉన్నను చెప్పి సరించి వడికి రంగునది తన యూరిలోని నేతగానివల్ల నేయించినదియు వర్ణించి చెప్పెను. గ్రామ వాసి ని ల గ యి ల్లాండ్ ప్రయొక్త కన్య త గ దు లు. వీటి విధముగా యికముందు ఉండవలెనో తెలిసికొనవలెనన్నయెడల నాన్నే సీతురాలు రాటముత్రాప్పే గడించుచి తెలిసికొనవచ్చును. గదిలోని చనిని పోగొట్టుకొని బంగారదారి యొకమూలనున్నది. వానిప్రక్కనే పొడుగుపాటి బుట్టలలో చిక్కదీసిన ఉన్నెకండెలు నెచ్చబడుచున్నవి. గోడలకు ఉన్న ప్రేలాడుచున్నది. ఒకమూల ఉన్నెబుట్టలు, ఇంకొకమూల అద్దకము రంగులకులసిన దినుసులతో నిండిన బుట్టలు. వేరొక వైపున ముసలియవ్వలు ఉన్నెను ఏకి వడిచేయుచున్నారు. చక్రములు నెచ్చుదిగా తిరుగుచున్నవి. ఈసాంపైన మానవ పరిశ్రమయొక్క యుంకారమునకు తోడు కొలదివారిముగో ను బొప్పించుచున్న సముద్రపుకోరు మెల్లగా విసబడుచున్నది. కేవల ప్రవృద్ధుల పాపముగా భావించి నూలునడుకుట మంచి పని నేను వాదించుటలేదు. నూలునడుకుట అనుపానమునంటి పరిశ్రమ. పైచెప్పిన రాటముగని యొకకారమునల్ల నామె క్లామూషాత్రముగా లోచించెను. నూతనమైన భార్యకామమును గలుగజేసి జీవితమును ధన్యమొనర్చు మిచ్చుచున్నది, కుటుంబ జీవమునంద నొక సకష్టి వ్యాపారములో లీలము జేసినందునకు యీ నూతనపరిశ్రమ యపూర్వమై యున్నది. జీవితములు కూడా భంగరములు. యంత్రపురాటము బాగా నెలసినది. కాని దానిని మనపై సభికారముచేయనియ్యవద్దు. చేతితో వడికిననూలు కావలసిన అనేకమంది అనుకుచున్నారు. దానియందు ఎక్కువ మున్ను కలయున్నది. యంత్రములయొక్క తయారుచేసినదానికన్న సున్నితముగా చేతితో తయారుచేసిన దానియందు జీవకళ యున్నది.

యంత్రమునాదా కోరికలకే సన్నముగా వస్త్రమును తయారుచేసి యిచ్చుచున్నది. కాని ఈ యంత్రములో సరుకు తయారుచేసిన వానికి విశేషించి యానందించులేదు. కొనుదానికి ఆంతుకన్నులేదు. చేతితో వడికిననీన ఉన్నె దుస్తులను ధరించి నందువల్ల గల సౌఖ్యము ధరించినవానికి తెలియగలదు. దేవుడిచ్చిన వైజమును ఉన్నెను ధరించి తిరుగుచున్న గొడ్డెలు మందము లిగలే యయ్యును బహుప్రయోజనకారులు గదా! వాటిని లెక్కచేయుట ఉన్నెను, కరించుట సౌఖ్యమునే ఖర్చు ఉన్నె ముక్కులను ధరించినవారకు సాయగలగుచున్నాడు. చేతితో వడికిన ఉన్నె వస్త్రములను చేసేవారి రృక్షప్రపంచములు ఎల్లప్పుడును ఉన్నాడు. అట్టివారు వివిధా తనయారుకాజాలరు; గనుక, ఈచేతిపనియు ప్రపంచముగా సద్వినియోగించుకొనియే వలెననియొక్క ఆవశ్యకతనుడ్రక్షముగా హెచ్చుగలదు. శ్రీమతి బిడ్డలు తమ చేతులతో రియారుచేసిన సాగైన శుభ్రులకై కొద్దిగా సాగిటులండులోని పశ్యుభాగమునకు, అయిత్తంతులగును లింగియిచ్చునని. "చేతి పనులు వాని పునర్నిర్మాణము" 1919

హిందూ విశ్వ రెన్సు (18-10-26)
హిందూ విశ్వ రెన్సు ని ముద్రా; ఫిబ్రవరి 1908.
అంకితము చేసినది శ్రీమహాబాలసీతల ఇమ్మ
హిందూ విశ్వ రెన్సు
ప్రత్యేక లక్షణములు 3194
(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము,
(3) ఆటోమేటిక్ బాకఫర్ ఫీచర్, (4) భారతమైన షరతులు, (5) దయగల విశ్వాసకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణము సొమ్మును పొందెదవరు.
వివరములకు నీరగువారికి వ్రాసిన బడయగలరు.
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras

నిరాశచెందిన తీరని శుక్లనష్టము నపునకత్వము ఇందియ దుర్బలమునకుపుంస్వము పెంపొందుటకు వీర్యవృద్ధికి అమూల్యోపధములు
ఒక సుప్రసిద్ధాంగవైద్యుని యోగ్యతాపత్రము
మద్రాసునందు 45 బందరువిభిలోనున్న "అమృతరత్నా కరము" వారిచే తయారుచేయబడిన వీర్యబంధు, రతిరంజక మాత్రలను రతిరంజక తైలమును నాలోగులనిమిత్తం పరీక్షించి తిని. నిరాశచెంది తీరిని శుక్లనష్టము, నపునకత్వము పుంస్వ లోపము మున్నగువ్యాధులపై అద్భుతముగా పనిచేసినవి. వీర్య బంధు ధాతువువృద్ధికిని వీర్యస్తంభనకును రతిరంజక మాత్రల మగ తనమును పెంపుచేయుటకును వైపుతతైలము నపునకత్వమునకును వాడగా ఇదవరకు కుదురనికేసులపై అమోఘముగా పని చేసి గొప్పగుణ మిచ్చినవి. హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు ఔషధము లన్నిటిలోను గుణముందు సాటిలేనిననియు ఎక్కువ వీర్యనంతమును శక్తిరంతమునైనవనియు పరీక్షించి కను గొంటిని. పైవ్యాధులచే బాధపడువారందరు అమృతరత్నాకరము కంపెనీవారి అమూల్యమైన ఔషధములు కొని గుభింప నాహ్వానయ్యుచున్నాముగా మీకు సిఫారసు చేయుచున్నాను.
డాక్టరు డి. దావూన్ పిల్లై
హనరబాత్ కలనత్ డాక్టరు డి. దావూన్ పిల్లై బి. యె. బి. యం. యన్. యం. డి. పి. హెచ్. డి. యల్. డి. ప్రెసిడెంటు, ఇంటర్నేషనల్ మెంటికల్చరల్ సొసైటీ.

1926 - 1927 సం॥రమునందు చేన్న పురి పందెములు
గీ డి
వింటరు మీటింగు (5 దినములు) మొదటిదినము, బుధవారము 15-12-1926
ప్రధమ పందెము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు
హిందీ తెలుగు-
తెనుగు తెలిపివారికి హిందీ నేర్పుకొనుట వీలయిన సులభతైలిని వ్రాయబడినది.
బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాదకము 0-6-0
హిందీ పాకెట్టు దీక్షనరి 1-0-0
అధ్యక్షులైన కాకాస్వామి యము ద్రాసు, మ.

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

బలహీనము, వణిగులు బలహీనము

రక్త హామి

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

పీకెత్తును దీపయోగింతులు.

గడ్డి, లక్క, మును, బియ్యం, నియంత్రణ, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడినది. డెస్చియన్, ఫోర్ట్
అంబేద్కర్, నమోదు, ఎక్కడను చిక్కు.

To be obtained at Chemists (Wholesale) C. F. HARI & Co., 1734, roadway Malras.

చదువుడు!

యోచించుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణ ప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడికించుటకు కాపాడుదు; వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధము పెంచుచును. పుష్టియందు గలగుమలకు పోరజ్జోలును, బట్టకలను మాన్పును.

రంగుమారిక వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును
దీనియందు వనోహరమైన గువానన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్తేజమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. నేను నలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అత్యధిక సుగంధము కలిగి చాల గొప్పగా వాగడియున్నాను.

ఈ దిగున తెలుపబడిన యోగ్యతావృత్తికను చదువుడు.

డాక్టర్లు, యోగి, అపరీక్షిత పంజాబుండి ప్రాసినది:—

"ఈ కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు కలగు బుద్ధి, ఆనందమును మెదడుకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్డను దినాచే పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పాస్టుఖర్చు 0- ప్రత్యేకము.
8 " " 2-10-0 " " " "

పావురిక:—కామినియా నూనె ప్రముఖమునందును, గ్రామ మనందును నుండు వాగిరిక మై యందు ప్రతిదినమునందు తప్పక దొర కను. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తకము ను దొరకము నిచ్చి "ఇది పరకా, ప్రత్యేకమైనది" చెప్పుదు. అందుల వాటికి గొప్ప కామినియా నూనె తెలుపబడినది గాన అట్టి వర్తకుల వ్యాపారరీతిని ముగియించుకొను. ఎక్కడెక్కడ కామినియా నూనె కలదు అది గుర్తించి పరీక్షించుకొనుడు.

అత్తరం, లన్నిటికీ రాజవంశిది

ఓటో దిల్ బహారు

వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరుమాలు యందు కొన్ని చుక్కలను వేసి క్రొత్తగా గోసిన పువ్వులవలె విడుచుట ప్రకృతకావని వాసన వ్యాపించును.

దీని ఒకసారి వాడుడు.

తరువాత విడుచుదును దీనినే వాడుదురు

1 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. కాంబిల్ బుడ్డి 1-కి
1 " " " 1-4-0; " " " 0-5-0 " ధర రూ 0-2-0

సోల్ ప్రజంట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జుమ్మా మసీదు మూర్కెట్టు, బొంబాయి.

126

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి భర్తృవ్యాయంబగు 5 ప్రశ్నల ప్రాశంసన ఎడల సరియగు బదులు ప్రాశంసనలను ప్రశ్న ప్రాయుకాలము లేక జాతక నఖలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

అంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము
వి. హ. రై. డి.

శ్రీమా న ఘోలా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శ్రీమంతులము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణములకను! శరీరములో ఉష్ణధక్కునుచే కలిగిడి ప్రైవేట్ కాలిక్యులేషన్లు దివ్యాత్మతము. అత్యధిక, అరుచి, అభిలంకం, అగ్నిమోహద్యము, తిరిచాహమి, ఎక్స్-క్లెక్, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అనులు మొదలగువనియందు గలిగిడి రోగ్యులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును కల్పింతు. ఈమాత్రలు మేహవారోగ్యులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ గుగులచేతను పరమహంసరీతి యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

దిరుగామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిమిషాలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

2113 ('సంజీవి' రక్షతాయము) (2)

Mesmerised Talisman.

దీని భరించిన ప్లేగు, కలరా, స్ఫోటకము మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, అవదలు, గండములు తొలగును. విశ్వరక్తము, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధిశక్తి, తెలివి, అందము నిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును. పని చేయరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ 3-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పాస్టెక్ యివాం రతిరాజ వీర్యవృద్ధి చూర్ణము:—ఇంద్రియమును గట్టిపరచును. స్వప్నములను, మూత్రములను, వీర్యము నవ్వములను నిలుపును. ముగియించి, సమస్తకర్మములలో గొట్టి యాచన మొనరించు. ఎంతవలెనాచరి కయిక సరహులకు లభించుచున్న ఎక్కువ కామోద్రేకమును కలిగించి మునుపటికప్పు అనేకకష్టాలు పరిహారములు విడుదల, కష్ట రూ 3 పాస్టెక్ యివాం. పి. ఆర్. జనార్దనం వాసుడు, బంగళా, (గుంటూరు).

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యమును, విశ్వరక్తము, ధనము వీటినే మానవుడు పురుషు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడనవలదు అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒకకార్డు ప్రాసిన మీకు యివామగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. ఆతంకనిగ్రహపార్శ్వ, 28, ప్రాశం, న్యూఢా. బ్రాంగిలె—మొయిన్ రోడ్డు, కాశీనాథ.